1942 március 14 szombat

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 60 sz. KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ Ára: 12 fillér

Bárdossy László

Kállay Miklós, az új miniszterelnök a kormánypártban kormányelnöki minőségben mondott első beszédében hitvallást tett Bárdossy László programja mellett és meleg szavakkal hangsúlyozta, hogy visszavárja őt a külügyminiszteri székbe. Szószerint ezeket mondotta Kállay miniszterelnök:

»Mint látjátok, a külügyminiszteri széket nyitva tartottam, mert mindvégig reménykedem és mindent elfogok követni, hogy felgyógyulása után — amit az Isten minél előbb adjon meg — az foglalja el a külügyminiszteri széket, aki a legméltóbban tudja betölteni s ez Bardossy László. Sajnos, aránylag rövid ideig vett részt ő az itthoni magyar életben, de ezalatt a rövid idő alatt is **olyan fokára emelkedett nemzeti értékeinknek, hogy őt többé nemzeti életünkben nélkülözni nem lehet.** Éppen ezért arra kérem a pártot, hogy ne búcsúzzék Bárdossy Lászlótól, hanem üdvözletét és szeretetét nyilvánítsa iránta.«

*

A politikai életben igazán ritkaságszámba megy, hogy az utód ily meleg szavakkal szóljék elődjéről és ennyire fenntartás nélkül ismerje el kiválóságát és érdemeit.

Két tényt bizonyít ez. Elsősorban azt, hogy az ország külső és belső politikájában változás nem áll be, másodszor, hogy a legteljesebb a harmónia az elöd és az utód között.

Mindenképpen érdemes is Bárdossy László egyénisége, a magyar közéletben és a kormány vezetésében kifejtett működése a legteljesebb elismerésre. A legnehezebb időben állott Bárdossy László a kormányzat élén, tiszta lélekkel, emelkedett szellemben képviselte a nemzet igazságait. A külpolitika műhelyébe a széles néprétegek a dolog természeténél fogva nem tekinthetnek be, de a magyar közvélemény valahogy megérezte, hogy Bárdossy László a mai nehéz időkben leghivatottabb erre a fontos pozícióra.

Ezért, mint maga Kállay miniszterelnök, úgy a magyar nép is visszavárja őt a külügyminiszteri székbe, visszavárja a külügyek intézésére, melyhez szinte predesztinációt ad neki fényes tehetségén és képességein kívül a diplomácia szolgálatában eltöltött több évtizedes munkásság, széles látókör és a magyar nemzet rendeltetésébe, európai hivatásába, történelmi jogaiba vetett mélységes hite.

Bárdossy László egy-egy megnyilatkozásán át, mint kitárt ablakon át, bepillanthatott a magyar társadalom egy nagy magyar lélekbe, mely nemzetéért izzott és lobogott. Erre a hívő lélekre, ennek a léleknek hitére szüksége van a magyarságnak, tehát visszavárja, — a mai időkben annyira fontos pozícióba, a külügyek vezetésére.

India és Ausztrália sorsa most dől el, Brazília válaszúton

Véget ért a téli háború, minden előkészület megtörtént a tavaszi támadásra, hangoztatják Berlinben

India és Ausztrália a két fókusza a távolkeleti és csendesóceáni eseményeknek. Indiában igen komolyra fordult a dolog. Fegyveres felkelés tört ki a brit uralom ellen, melynek máris sok áldozata van.

Angliának nagy gondot okoz az indiai kérdés, melynek megoldását Crippsre bízták. Londonból érkező jelentések szerint Cripps elutazása küszöbön áll. Crippsnek teljhatalma lesz az indiai vezetőférfiakkal folytatandó tárgyalásoknál.

Sajtójelentések szerint londoni kormánykörök kifelé mutatott egységének felszíne alatt, a brit gyarmati politika jövőbeli alakulása ügyében felmerült **alapvető nézetkülönbségek húzódnak meg.** Az indiai **alkotmányról** több, mint egy hét óta folytatott tárgyalások a válság felé vezetnek. **Churchill elkeseredetten ellenzi, hogy az indiai egyenjogúságot többé-kevésbbé szilard formában a mostani időkben állapitsák meg olyan modon, ahogyan India követeli.** Roosevelt olyan kiáltványt terjesztett az indusok elé, amelyben az amerikai elnök az azonnal nyujtandó szabadságok helyett a **jövőbeli szabadságok biztositását mondja ki, Wilson 14 pontjának mintájara.**

Csungkingi jelentés szerint Csangkaisek tábornagy, a kínai csapatok főparancsnoka rádióbeszédet intézett a kínai hadsereghez és a néphez. Az ellenség — mondotta Burmában van és **megérkezett India kapui elé.** Ez azonban és mindaz, ami az utolsó hónapokban történt, előrelátható volt. Felvértezetten kell fogadnunk a várható újabb rossz híreket is. Lehetséges, hogy a japán haderők tovább nyomulnak előre.

Az Indiában uralkodó hangulatra jellemző Gandhi kijelentése, amely szerint semmiféle előjelét nem látja egy reális brit szándéknak az indiai probléma sürgős megoldására vonatkozóan. Gandhi elmondta, hogy Angliához való rokonszenve ellenére is azon a véleményen van, hogy a brit imperializmus a legnagyobb büntettet követte el India ellen. Nagybritannia be kell, hogy ismerje hibáit és jóvá kell, hogy tegye azokat. Erre vonatkozó készségének azonban mindezideig nem adta semmiféle tanujelét.

Az iráni határról érkező meg nem erősített hírek szerint Wavell tábornok Auchinleck tábornokkal való tanácskozás céljából a napokban Bagdadba érkezik. A tanácskozás főtárgya az lesz, vajjon ne használják-e fel **az indiai térségben várható harcokban a jelenleg Irakban állomásozó angol haderőt.**

Bagdadban híre jár, hogy Indiában már előkészületeket tettek e haderők befogadására.

Angol forrásból származó jelentések szerint **százezer kuli dolgozik** jelenleg angol, kínai és amerikai útépítő szakemberek irányitása mellett, hogy a dzsungeleken keresztül **összekötő utat teremtsenek Kínával.** Ez az út, amely fehérember által még nem járt **dzsungeleken vezet keresztül,** arra volna hivatott, hogy a burmai út megmaradt részét Kalkuttával összekösse.

AUSZTRÁLIÁVAL

kapcsolatban a napokban dől el a béke vagy háború kérdése. A japán kormány szóvivője közölte, ausztráliai részről még nem érkezett válasz a japán miniszterelnöknek Ausztráliához intézett esütörtöki felhivására, azonban azt várják, hogy ez a válasz egy-két napon belül megérkezik Tokióba.

Tokiói illetékes helyen **nem erősitik** meg azokat a szerdán Tokióban felmerült híreszteléseket, **melyek szerint Japán és Ausztrália között már megkezdődtek a tárgyalások.** A híresztelések szerint Japán azt követelte Ausztráliától, ne engedje meg ezentúl, hogy Anglia és az Egyesült Államok hadműveleti támaszpontul használhassák Ausztrália területét.

Az idő sürgeti Ausztrália kormányát, mert japán hajóhad vonul fel az ausztráliai vizeken.

Mint Washingtonból jelentik, az ausztráliai követ Roseveltnek az ausztráliai kormány újabb segélykérését nyujtotta át.

A brit hirszolgálat jelentése szerint az ausztráliai csapatok vesztesége **Kalayaban és Szingapurban a hadifoglyokat is belefoglalva 17.031 fő.**

BRAZILIA A VÁLASZUTON

Vargas braziliai elnök — riodejaneiri jelentés szerint — az alkotmánymódositó rendelet aláirása után, amely kimondja, hogy az államelnöknek bármikor jogában áll hadat üzenni, ha az állam védelme a véderő alkalmazását teszi szükségessé, értesítette a washingtoni kormányt erről a felhatalmazásról. Közölte Washingtonnal, hogy a felhatalmazás értelmében külföldről való fenyegetés esetén Braziliát hadiállapotban levőnek jelentheti ki.

Jelentik továbbá Rio de Janeiróból, hogy körülbelül ötszáz céget érint az az intézkedés, amelynek értelmében lefoglalják a tengelyhatalmak állampolgárainak vagyonát. A lefoglalt értékek között bankok vagyona is van. Ezeket az értékeket nemrégiben egy bizottság felbecsülte A bizottságot Vargas elnök küldte ki. Úgy tudják, hogy a lefoglalt értékekből akarják kártalanitani a négy elsüllyesztett brazil hajó tulajdonosait.

Súlyosbítja a braziliai helyzetet, hogy súlyos tüntetések vannak a brazil fővárosban.

A TÉLI HÁBORÚ VÉGET ÉRT,

hangoztatták a berlini sajtótájékoztatón. Véget ért legalább is a Krim félszigeten és a keleti harctér déli szakaszán **A német támadás megindulása már csak egyetlen tényezőtől függ, az időjárástól. Minden előkészület megtörtént.** A krimi szovjet támadás holtpontra jutott. A Donec medencében még heves szovjet támadások folynak, de az arcvonal középső és északi részén a Szovjet támadó fellépése az utóbbi napokban elhanyhult.

Hangsúlyozzák a Wilhelmstrasse köreiben, hogy a téli háború mérlege Németország szempontjából feltétlenül pozitív. A szovjet veszteségek óriásiak, mert a Szovjet a tél folyamán azt a harcmodort követte, hogy tekintet nélkül a szörnyű veszteségekre, hatalmas embertömegeket vetett harcba. A téli háború olyan vérfürdőt jelentett a Szovjet számára, amilyenre nincs példa a történelemben.

A PÁPA CÉLJA

A Vatikán lapja, az »Osservatore Romano« XII. Pius pápa trónralépésének évfordulóján hangsúlyozza, hogy a Szentatya egyetlen célja az, hogy megnyerje a békét és igazságos, tartós és testvéri együttműködésbe hozza együvé az emberiséget. A pápa nem csatlakozik egyik hadviselő félhez sem, mert neki az igazságot kell szolgálnia. Az igazság pedig pártatlan.

A brit hírszolgálat közlése szerint az Egyesült Államok kormánya kifogást emelt a Vatikánnal Japán és a Szentszék közötti diplomáciai kapcsolatok felvétele ellen. Tudomására hozták a Vatikánnak, hogy az Egyesült Államok ellene van az ilyen kapcsolatoknak.

VICHY, WASHINGTON ÉS LONDON

viszonyának további romlásáról számolnak be a jelentések. Egyes hírek szerint Toulonban gyülekezik a francia flotta, de a francia hadihajók madagaszkári útját cáfolják.

Vichyi jelentés szerint a legutób-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

bi angol támadások, különösen Északnyugat-Franciaország egyik meg nem nevezett fontos városának csütörtökesti bombázása megerősíti a közvéleményben azt a felfogást, hogy Franciaország nem tűrheti végletekig francia emberiéletek és iparvállalatok rendszeres angol pusztítását. Több párisi lap azt javasolja, hogy **tuszokat kell összeszedni a francia területeken** tartózkodó angolok köréből és azt követelik, hogy a letartóztatott tuszokat **azokon az iparvilékeken helyezzék el, amelyeket már bombáztak, vagy valószínűleg bombázni fognak.** A kormánynak mindenesetre fel kell hagynia várakozó álláspontjával és le kell vonni a helyzet nyilvánvaló következményét, — hangoztatják a lapok.

Páris összebombázott külvárosaiban nappal és éjjel gyorsított ütemben folyik a romok eltakarítása. A romok alatt újabb holttesteket találtak.

Pétain tábornagy csütörtökön délután igen rövid tartózkodás után elhagyta loubeti birtokát és visszautazott Vichybe. Itt tartózkodása során állandó összeköttetésben volt Vichyvel és a többi között fogadta Weygand tábornokot.

Japán-angolszász háború

Szumatra fővárosát elfoglalták a japánok, egész Dél-Burmát elfoglalták — Partraszállás Rangoontól délnyugatra

Tokió, március 13. Hivatalosan jelentik, hogy a japán csapatok pénteken reggel 8 óra 30 perckor elfoglalták Medant, Szumatra fővárosát.

A brit hírszolgálat jelenti, hogy Rangoontól délnyugatra japán csapatok szálltak partra.

Bangkoki japán katonai körök közlése szerint a Rangoontól nyugatra tartózkodó brit csapatok kísérletet tettek arra, hogy hajón Indiába meneküljenek. Japán tengeri erők a Bengáli öbölben, Akyabtól délre, elsüllyesztettek két brit csapatszállító hajót. A japánok már messze előretörtek Rangoonon túl Mandalay irányában. A legújabb jelentések szerint a japán csapatok már csak 16 mérföldnyire vannak Toungoo városától délre, azaz már megtették a Rangoontól Mandalayig vezető út egyharmadát.

Sanghái, márc. 13. A japán csapatok tegnap délelőtt bevonultak a Rangoontól 140 kilométerre nyugatra fekvő Bassein délburmai városba és ezzel most már egész Dél-Burmát hatalmukban tartják. A brit csapatok Basseinből Közép-Burmába vonultak vissza és csatlakoznak a Mandalayhoz vezető utat védő brit kínai csapatokhoz.

Azok a brit csapatok, amelyeket a japán haderők már a mult hét elején Pegutól északnyugatra körülzártak, kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy a japán gyűrűből kiszabaduljanak, de csak néhány izolált különítménynek sikerült hegyi utakon átvágnia magát, a csapatok zömének sorsa megpecsételtnek látszik. A nagy japán támadás a Mandalayt védő csapatok ellen még nem kezdődött meg, de a japán előőrsök már tegnap 25 kilométerre álltak Tougootól, ahol a Madalayt védő brit és kínai csapatok első védelmi állásai vannak.

A szovjet elleni arcvonal

A doneci arcvonalon erősebb szovjet kötelékeket vertek szét

A német véderő főparancsnoksága közli:

A Donec vidékén folyó elhárító harcok során ellentámadásokkal erősebb ellenséges kötelékeket vertünk szét.

A keleti arcvonal északi szakaszán a hadsereg és az SS kötelékei többnapos harcban megsemmisítettek egy ellenséges erőcsoportot, amely el volt vágva összeköttővonalaitól.

Harci és vadászgépeink eredményes támadásokat intéztek ellenséges állások, csapatokkal megrakott helységek és utánpótlási utak ellen. Március 9-ike és 12-ike között a szovjet 55 páncélost vesztett.

Az elmúlt hét harcai során különösképpen kitüntette magát a württemberg-badeni 35. gyalogoshadosztály, amely igen sok, számbelileg fölényben levő erőkkel indított támadást vert vissza.

Mint a véderőfőparancsnokság közli, egy gyalogos hadosztály január 18-ika óta eredményesen verte vissza hét bolsevista hadosztály, három páncélos dandár és egy gépesített dandár tömegtámadásait. Az elhárító harcok során a német hadosztály 2600 foglyot ejtett és arcvonalszakasza előtt 3500 halott bolsevistát számoltak össze. A hadosztály csapatai ezenkívül elpusztítottak 51 szovjet páncélost, lelőttek öt repülőgépet és igen sok gránátvetőt, valamint 144 géppuskát zsákmányoltak. A rossz időjárás ellenére német harci és zuhanóbombázó kötelékek március 12-én megsemmisítettek, illetve súlyosan megrongáltak 23 harci kocsit és szétromboltak 25 gépercjű, illetve fogatolt járművet. E vállalkozás során sikerült egy lőszerraktárt is eltalálniok, úgyhogy az a levegőbe repült. Német vadászrepülők légi harcokban 15 szovjet gépet lőttek le, további három gépet a légvédelem lőtt le. Két német gép nem tért vissza.

A Charkovtól keletre húzódó arcvonalon az ellenség március 12-én megismételte heves támadásait, amelyek kemény és az ellenfél számára rendkívül veszteséges elhárító harcokhoz vezettek. Katonáink 250 foglyot ejtettek és öt ellenséges páncélost, ezek közül két nehéz páncélost megsemmisítettek.

A német szárazföldi haderő nehéz tüzérsége március 12-én a Leningrád körüli bekerítő arcvonalon jó hatással több fegyverkezési üzemet és balti hajógyárat lőtt.

A Trautloff őrnagy vezette vadászszázad március 14-én aratta 1800-ik légi győzelmét. Ez a vadászszázad csak a keleti arcvonalon 1430 ellenséges gépet pusztított el.

(NST) Ceylon katonai főparancsnoka hír szerint utasítást adott, hogy mind azok a polgári személyek, akik nem foglalkoznak hadifontosságú munkával, amilyen gyorsan csak lehet, hagyják el a szigetet. Ezt az intézkedést azzal indokolják, hogy Ceylon szigete igen veszélyes helyzetbe került, amióta a japánok az Indiai óceán partján megvetették lábukat.

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: Olasz és német légi kötelékek csütörtökön kedvezőtlen légköri viszonyok mellett is jelentős tevékenységet fejtettek ki. Kirenaikában az ellenséges arcvonalak mögött fekvő központokat, Málta szigetén Mikabba, Ta Vezia és Hal-Far repülőtereit bombázták.

Egy Tomahawk-mintájú repülőgépet légi harcban lelőttek, több más gépet a földön pusztítottak el. A tengely légi erőinek támadásai nyomán többhelyütt tüzek és robbanások voltak megfigyelhetők.

A Tribune megállapítja, hogy a német és olasz repülők támadásai **teljesen semlegesítették Málta szigetét,** mint angol támaszpontot. A nehéz angol cirkálók és csatahajók kénytelenek voltak végkép elhagyni a lavalettai kikötőt.

Apolló filmszínház.
Ma, szombaton és vasárnap utóljára:
Kisértés
HÉTFŐTŐL, 16-TÓL!
Az első magyar sláger-burleszk!
Behajtani tilos
Főszereplők:
Bilicsi Tivadar, Simor Erzsi, Latabár Kálmán, Vaszary Piroska

Egymilliárd dolláros biztosítás amerikai forradalom esetére

Stockholm, március 13. (Német Távirati Iroda.) Az Aftonbladet newyorki jelentése szerint az United Steels Corporation, az Egyesült Államok legnagyobb acélérdekeltsége egymilliárd-dolláros biztosítást kötött, amelyet akkor fizetnének ki, ha az Egyesült Államokban forradalom törne ki. (MTI.)

Sulyos tüntetések Rio de Janeiróban

Könnyfakasztó gázt használt és géppuskákkal vonult ki a rendőrség

Rio de Janeiróban csütörtökön súlyos tüntetések zajlottak le a tengelyállamok polgárai ellen. A tüntető tömeg csaknem valamennyi német üzlet kirakatait beverte. A Német Házat megrohanták és valamennyi bútort az utcára dobták, úgyhogy a szűk, de élénk forgalmú „Calle Quinze" megakadt a közlekedés. A tüntetők több németet üldözőbe vettek és bántalmazták őket. Az egyik német könyvkereskedésben az egész berendezést összetörték. A tüntetők egy német éttermet, valamint több vendéglőt is megtámadtak. Amikor a tömeg egy német hajózási ügynökség megrohanására készülődött, a rendőrség megszállta az épületet és kitűzte a brazil lobogót. Délután még jobban fokozódtak a tüntetések, úgyhogy a rendőrség kénytelen volt könnyfakasztó gázt használni a tüntetők ellen. Mintegy 2500 rendőrt kellett felvonultatni, hogy a város központjában és az üzletnegyedben helyreállíthassák a nyugalmat. A német üzletek közelében levő főútvonalakon végül is géppuskás őrségeket állítottak fel. (MTI.)

Róma, március 13. (NST.) A Messaggero buenosairesi jelentése szerint a braziliai fővárosban tüntetések voltak a kormány ellen. A tüntetésekre az adott okot, hogy az Egyesült Államok szolgálatában haladó braziliai hajókat süllyesztettek el a tengely tengeralattjárói.

Fegyveres felkelés Indiában

Genf, március 13. Angol jelentések szerint Indiában lázadás tört ki. A lázadás India minden részére kiterjed és az északi határtól egészen Madrasig húzódik. Az eddigi jelentések szerint a lázadókkal való összetűzések során 37 ember, főleg indus, életét vesztette, 35 pedig megsebesült.

A beérkezett angol jelentések közlik, a Bangkokba érkezett menekült indiai nacionalista vezérek jelentéseit, melyek szerint Indiában fegyveres felkelés fenyegeti az angol uralmat. Az angol jelentések ugyan elszigetelt jelenségeknek igyekeznek beállítani a kitört lázadást és megpróbálják, hogy politikai hátterét eltitkolják, ennek ellenére kénytelenek elismerni, hogy Ney Delhiben angolellenes tüntetésekre került sor, ugyancsak tüntetések voltak Kalkuttában, Bombayban és Madrasban.

Angol ujságírók távíratai szerint az angolellenes tüntetések főleg India ipari vidékein voltak igen hevesek, ezeket azonban kommunista tüntetéseknek minősítik.

A madrasi buckingham és carnaci ipartelepen a benszülött munkások passzív ellenállást tanúsítottak és nem voltak hajlandók a munka folytatására, mire a gyártelepek angol vezetői a rendőrség segítségét vették igénybe a rend helyreállítása érdekében. A megjelent rendőrosztagok minden további nélkül megkezdték a tüzelést az egybegyült munkásokra és ezáltal sikerült a munkásmozgalmat elfojtani. A rendőri beavatkozás következtében nyolc halott s huszonegy súlyosan megsebesült munkás maradt a helyszínen.

Az angol hivatalos jelentésben „jelentéktelen vállalkozának" feltüntetett pandzsabi összetüzések, a beérkezett jelentések szerint igen tekintélyesek voltak. A jelentésekből kitűnik, hogy a brit határőrség képtelen volt az indusok mozgalmát elfojtani és katonai erősítéseke volt kénytelen igénybe venni. Ennek ellenére azonban hatvan jól felfegyverzett indus elsáncolta magát és több órán keresztül heves ellenállást fejtett ki a brit túlerővel szemben. A harcok után az angolok nyolc halottat és tizennégy sebesültet vesztettek, míg az indiaiak közül tizenegy ember vesztette életét, több pedig megsebesült.

Vardába összehivták a pánindiai kongresszus politikai bizottságát. A bizottságnak az lesz a feladata, hogy állást foglaljon Churchill indiaügyi nyilatkozatához. Azt hiszik Gandhi is részt vesz a tanácskozáson.

Papen merénylőjének szekrényében nyugtát találtak

Berlin, március 13. (TP.) A Wilhelmstrasse illetékes szóvivője a von Papen német nagykövet ellen intézett merényletügyében lefolytatott vizsgálattal kapcsolatban feltett kérdésre kijelentette: megfelelne a várakozásnak, ha hamarosan ismertetnék a közvéleménnyel az éppen lefolytatott vizsgálat eredményeit.

Feltehető, hogy a mértékadó tényezőknek elég idejük volt ahhoz, hogy fényt vessenek a problémára és éppen ezért hamarosan számolni lehet azzal, hogy megindul az eljárás a merényletért felelősek ellen. Ez annyival is inkább szükséges, mert az Izvesztija arra a szemérmetlen állításra ragadtatta magát, hogy a merényletet német részről szervezték.

— A bolsevista lap — mondotta a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője — még idejekorán értesülni fog arról, hogy melyik hatalom állt a merénylők mögött; melyik nagykövetség támogatta őket és hogy melyik konzulátus tartóztatták le az egyik merénylőt.

— Reménhetőleg ismertetik a közvéleménnyel azt is, hogy milyen ördögi módszerrel dolgoztak a merénylet előkészítői és milyen módon tévesztették meg azt az embert, akit a merénylet végrehajtására kiszemeltek.

— Ha ez a merénylő véletlenül nem rejtett volna el szekrényében egy nyugtát, amiről a merénylet megszervezői mitsem tudtak, úgy minden bizonnyal nehezebb lett volna felderíteni, kik állanak a merénylők mögött.

METEOR MOZGO műsora:
Szombaton és vasárnap:
LUIS TRRENKER,
a havasok és sokszáz kaland legyőzhetetlen hősének bravuros filmje:
FEGYVERRE

Vígszinház mozgó
KÖZKÍVÁNATRA!
Karády Katalin
remek vígjátéka:
Egy tál lencse
A legvidámabb zenés magyar film
Főszereplők: JÁVOR, CSORTOS, KISS MANYI és MÁLY GERŐ.

Kállay miniszterelnök vasárnap szózatot intéz a nemzethez

Kállay Miklós miniszterelnök március 15-én, vasárnap 1 órakor rádió útján szózatot intéz a nemzethez.

A felsőház március 19-én, csütörtökön délután 5 órakor ülést tart. Napirend: a kormányzói kézirat meghirdetése és az új kormány bemutatkozása.

Mindenütt meg kell szervezni a közös munkamegsegitést

A földmivelésügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértve rendeletet adott ki, amely összefogalja a közigazgatás feladatait a rendkivüli viszonyok alatti mezőgazdasági munkaerőhiány pótlása terén.

A rendelet szerint minden községben és városban mezőgazdasági munkaerőellátási tervet kell készíteni s mindenek előtt meg kell szervezni a közös munka megsegitést. Az önkéntes segitésben különösen önzetlenül résztvett gazdákat és munkásokat elismerő oklevéllel fogják kitüntetni. Gondoskodás történik arról, hogy az egyes vidékeken mutatkozó munkaerőfelesleget teljes mértékben ott használják fel, ahol a bevonulások, vagy más rendkivüli körülmények miatt munkaerőben hiány van. Amennyiben a hatósági munkaerőközvetités útján nem lenne lehetséges a munkaerő ellátásban mutatkozó különbségeket megfelelően kiegyenliteni, katonai vezetés alatt honvédelmi munkakötelezettséget irányitanak a munkaerőhiányban szenvedő vidékekre. A honvédelmi munkát, valamint a honvédelmi dologi szolgáltatásokat, gépeket, fogatokat stb. egyébként is igénybe lehet venni a mezőgazdasági termelés folytonossága érdekében. Szükség esetén a honvédelmi miniszter munkásszázadokat is rendelkezésre bocsájt.

Külön fejezetben foglalkozik a körrendelet a jelen körülmények között annyira fontos munkafegyelmet biztositó rendelkezésekkel. Ha valahol a munkaerőellátás tekintetében fennakadás leune, az érdekeltek forduljanak a gazdasági felügyelőkhöz.

A körrendelettel kapcsolatban illetékes helyen különös nyomatékkal hangsúlyozzák annak fontosságát, hogy a termelő munkájának fennakadást szenvednie sehol sem szabad. Ez ma nemcsak gazdasági és közellátási, hanem elsőrangú honvédelmi érdek is.

A talpbőr rendeleten nem lehet változtatni

A közellátási miniszter rendeletet adott ki a közelmultban, mellyel a talpbőrkészlettel való lehető legnagyobb takarékoskodást viszi keresztül. A rendelettel kapcsolatban az ország cipésztársadalma kérelmeket terjesztett elő, ezekre a miniszter most küldte meg válaszát a Kereskedelmi és Iparkamarához. A miniszter közli, hogy a háborús idők parancsolta szükségesség idézte elő a rendelet kiadását. Szakértők véleménye szerint **a súly szerinti kiadást elrendelni.** Semmi akadálylással járt, **ezért kellett az idomok szerint kiadást elrendelni.** Semmi akadálya annak, hogy a kiutalt anyagokat az iparosok vásárolják meg, ami előnyösebb lehet a közönségnek is, ha nagyobb szakértelemmel válogatják ki a megfelelő anyagot. Mindenesetre a megrendelő, ha bizik a mesterében, akkor átadja az utalványt, melyre a kereskedő az anyagot kiadja.

A miniszter válaszol arra az érvelésre is, hogy az új rendszer a kontárkodást elősegíti. Erre azt jegyzi meg, hogy az ipartestületeknek módjukban áll megfelelő ellenőrzést szervezni a kontárok ellen. Kijelenti a közellátási miniszter, intézkedni fog az iránt, hogy **a javitásokhoz szükséges hulladékbőröket nagyobb mennyiségben kapják meg a kisiparosok.**

A miniszter válaszát természetesen illő tisztelettel tudomásul veszik az érdekeltek, de éppen a közönség és az anyaggal való takarékoskodás érdekében újabb kérelmeket terjesztenek majd a miniszter elé.

Érdekes kijelentések a riomi perben

Riom, március 13. A riomi per péntek délutáni tárgyalásán folytatták Jacomet kihallgatását. Az elnök azt vetette a vádlott szemére, hogy hiányosan és célzatosan tájékoztatta a miniszteriumot és a parlamentet az ország katonai felkészültségéről. A vádlott válaszában több nemzetvédelmi üzem igazgatójának vagy ellenőrének jelentéséből idéz, amelyből az tűnik ki, hogy a termelés kielégítő ütemben haladt.

Ezután Daladiernek tesznek fel kérdést, aki így felel:

— Jacomet teljes felkészültséggel szolgálta az államot.

— Kérdem: 1939-ben adtunk-e Franciaországnak olyan hadsereget, amely képes ellenállni a német támadásnak, igen vagy nem?

— Igen, felelem rá és bizonyitom is.

Daladier ezután élénken bizonygatta, hogy a német támadás elhárítására megfelelő erőt fejtettek ki.

Ezzel véget is ért valamennyi tanu kihallgatása. A legközelebbi ülés március 17-én, kedden délután lesz. Ekkor hallgatják ki az első katonai tanukat.

* **Jégpálya nyitva kilencig. Csapó 61.** Tükörjég. Korcsolyák kölcsönzése, cipővel is.

Képkiállítás
Ferenc József-ut 59.

Budapesten a vonat elé vetette magát egy volt lengyel őrnagy

Tegnap reggel a budapesti keleti pályaudvaron tragikus jelenet játszódott le. A pályaudvar rendező részén a vasutasok észrevették, hogy a sínek között egy 50 év körüli, jól öltözött, katonás tartású férfi sétál. Valaki éppen figyelmeztetni készült, hogy vigyázzon, mert a mozdony most lökött el egy postakocsit és a vagon éppen abban az irányban halad, amerre az idegen járkál. A férfi a hang irányába fordította a fejét, majd megpillantotta a mozdony nélkül közeledő postakocsit. **Eldobta a kalapját és egy hatalmas lendülettel a sínekre dobta magát. A kerekek halálra gázolták.** A zsebében a lengyel menekültek szokásos, szabályos igazolványát találták. Zalinszki Vladiszlávnak hívják. Nem is olyan régen még Varsóban élt, a lengyel hadsereg őrnagyi rangban levő törzstisztje volt.

— **A szombathelyi kereskedelmi középiskola IV. a) és b) osztályú növendékei irásban bejelentették az intézet igazgatójának, hogy érettségi után önkéntes katonai szolgálatra jelentkeznek.** Kérték, hogy elhatározásukat közölje az illetékes katonai hatósággal.

— **Az angliai Corkban nagy tűz pusztitott.** A keleti városrész majdnem teljesen leégett. Az áldozatok száma valószínű jelentékeny.

— **A zombori uzsorabiróság** Kammerer Vendel apatini sertéskereskedőt 18 rendbeli árdrágitásért háromévi fegyházra, ötévi hivatalvesztésre és nagyobb pénzbüntetésre itélte.

Bárczay kormánybiztos árvízszemléje

Adony, március 13. (MTI): **Bárczay** János dr földmivelésügyi államtitkár, **árvízvédelmi országos kormánybiztos ki**sérete tagjaival pénteken délután folytatta árvizi szemléjét. Ez alkalommal a Duna jobbpartján haladva az Érd és Adony közötti árvízvédelmi felkészültséget tekintette meg. A Duna a Szent-Endrei sziget alsó csúcsától Ercsiig jégmentes és a víz mindenütt szabadon folyik. Ercsi közelében, Budapesttől délre van az első jégtorlasz és az úgynevezett Terézmajor közelében áll a jég. A kormánybiztos útjának első állomása Érd volt, ahol a kormánybiztos és kisérete az Érd—nagytétényi Ármentesitő Társulat védőgátját tekintette meg. — **Nyomatékosan utasította a társulatot, hogy a munkálatokat a lehető legnagyobb erővel folytassa és a töltés megvédése érdekében tegyen meg minden lehetőt.**

A kormánybiztos és kisérete ezután a Budapest—eszéki főútvonal Ercsi—adonyi szakaszát tekintette meg. Ezen a ponton a legközelebbi fontos árvízvédelmi munka a müút megvédése. Ezért az út mélyebben fekvő pontjaira nyulgátakat építenek.

A munkálatokból a katonaság is kiveszi részét és nagyobb számban dolgozik nyulgátakon. Adony felé haladva a müút mentén mindenütt jeges vizet visz a Duna. A víz csütörtök óta kissé emelkedett, úgyhogy a munkálatokat szükségesnek látták fáklyafénynél éjjel is folytatni. A müúton a Sörkevári hídnál a kormánybiztos és kisérete megtekintették a keresztúri vízmosást. Ezen a ponton pillanatnyilag kedvezőnek mondható a helyzet, mert a víz péntek dél óta néhány centimétert apadt. Az út utolsó állomása cinkotai halastavak levezető csatornáján épült zsilip volt. A zsilip a vizek levezetését biztosítja a Dunába és nyitva van.

Bárczay János államtitkár ezen az úton meggyőződött arról, hogy a helyzet a Duna megtekintett szakaszán nagyon komoly, de pillanatnyilag nincs ok aggodalomra. Mindenütt felismerik feladatuk fontosságát és lelkiismeretesen fáradhatatlanul dolgoznak az árvízvédelem érdekében. Bárczay János kormánybiztos szombaton reggel több szakember kiséretében 3 napos szemleútra indul és meglátogatja Csanád és Békés vármegyét, továbbá Hódmezővásárhely és Szeged vízzel sújtott helyeit.

Ujszalonta környékén 20.000 holdat elöntött a víz

Nagyváradi jelentés szerint jóval nagyobb az áradás a bihari területeken mint volt az 1940-es esztendőben. Ujszalonta és Mezőgyán tanyavilágát teljesen elárasztotta a víz. A szakvélemény szerint 20.000 hold áll víz alatt. A szántóföldeket átlag egyméteres víz borítja. A Tisza apadásával néhány hét alatt elvonulna az árvíz.

A bolgár dunamenti városokból kiköltöztetik a lakosságot

Szófia, március 13. (OFI.) A Duna, amelyet felduzzasztottak a magyar, román és bolgár mellékfolyók, egyre árad a gyors olvadás következtében. A vidini és lomi kikötőt egy hete viz borítja. A két városból kiköltöztették az egész lakosságot. Az árvíz egyre jobban fenyegeti a Duna bolgár szakasza mentén létesült kikötőket és helységeket. Csütörtökön éjszaka a Sistovtól mintegy 10 km-re levő gátak átszakadtak és a várost hirtelen ellepte a víz. Egyelőre nincsenek áldozatok, a kár azonban tetemes. Igen sok épület dőlt romba. Rusaet csütörtökön éjszaka teljesen ellepte az ár és a lakosság egy részét el kellett távolitani. (MTI.)

Lakásépitési kormánybiztosság felállitását kérik

Felíratban kérik, hogy a kormány ötéves lakásépitési tervezetet készitsen

A budapesti Kőművesek Ipartestülete javaslatot dolgozott ki, melynek lényege hogy határozzon el a kormány olyan ötéves lakásépitési tervet, amely 1942. évtől évenként negyvenezer szociális kis lakás építését teszi lehetővé, öt éven keresztül.

Igy kétszázezer lakás termelését biztosithatnák az emlitett idő alatt.

Javaslatában rámutatott az Ipartestület arra is, hogy a ma sokfelé ágazó közérdekü lakásakciók irányitására Országos Lakásépitési Kormánybiztosságot állitsanak fel, amely a hazai épitő anyag termelését is irányitaná. Beszámol a jelentés az Ipartestület egyéb akcióiról is, amelyeket a legalább ötven munkás létszámmal dolgozó gyáripari vállalatoknak munkáslakás építésére való kötelezése, továbbá a harminc évre megadandó rendkivüli házadómentesség érdekében folytatott.

Hangoztatja a jelentés azt is, hogy az anyagmegtakarítás szempontjain kivül szociális érdekből szükség volna, hogy mind a főváros, mind a nagyobb vidéki városok, gyárvállalatok, kertes családi házakból álló lakótelept épitsenek.

A „Mosolyországa" a Máv. műhelytelepen

A MÁV „Egyetértés" gyönyörü új szinháztermében ma este Lehár nagy romantikus operettje a **Mosolyországa** kerül előadásra az „Egyetértés" kiváló színjátszó gárdájának előadásában. Kitünően jellemző az „Egyetértés" művészeinek képességére, hogy ma nincs az egész országban még egy nem hivatásos színjátszó társaság, amely ezt a kitünő énekeseket és nagy játékkészséggel rendelkező színészeket kivánó darabot elő tudná adni rajtuk kivül. A darab **Réday László** érdekesen újszerü ötletes rendezésében, főszerepben G. **Gencsy Sárival, Hajdú Péterrel, Takács Annyval, Sidó Zoltánnal, Csiszár Tiborral, Szegi Lászlóval Seprényi Lajossal** kerül előadásra. A zenekart **Gömöry András** vezényli, míg a remek exotikus dísszleteket **Vántsa Endre** tervezőművész festette.

— **Zomborban a sokgyermekes családoknak** ünnepélyes keretek között nyolc családi házat adtak át. A nyolc családnak 52 gyermeke van.

— **Debrecen város képviseletében a március 15-iki hazafias ünnepély alkalmából tartandó istentiszteleten a következő főtisztviselők vesznek részt:** A Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Tatay Zoltán tb. helyettes-polgármester, árvaszéki elnök és Poroszlay László tb. tanácsnok. — A római katolikus templomban délelőtt 9 órakor: dr Kupinszky Sándor s dr Való Antal tb. tanácsnokok. A görög katolikus templomban délelőtt 9 órakor dr Pálfy Zoltán tb. tanácsnok, dr Gorondi Henrik tb. aljegyző. — Evangelikus templomban délelőtt 10 órakor dr Orosz István tb. tanácsnok és dr Nagy Zsolt tb. aljegyző. — Az unitárius istentiszteleten délelőtt 9 órakor dr Orosz Árpád tanácsnok és dr Budaházy Béla tanácsnok. — A Kápolnás uccai izr. imaházban délelőtt 9 órakor vitéz dr Kiss József árvaszéki ülnök és dr Bodnár József tb. tanácsnok képviselik a várost. — Az egyetemi ifjúság márc. 15-iki ünnepélyén dr Balogh Sándor főjegyző vesz részt a város képviseletében.

Magyar irók Szófiában

A magyar irók egy csoportja érkezik ma Szófiába, ahol vasárnap és hétfőn a bolgár akadémián és a szófiai magyar kolóniában szerepelnek. A kultúrküldöttségben résztvesz dr **Hankiss János** debreceni egyetemi tanár is. A bolgár sajtó rendkivül melegen ir a magyar irók látogatásáról, mely első irói látogatás a bolgár-magyar kultúregyezmény aláirása óta és hangoztatja, hogy meleg szivvel, testvéri szeretettel várják a magyar irókat.

Hungária filmszinház
MA MÁSODSZOR!
CSAK FELNŐTTEKNEK!
G O I L B E A
ünnepélyes alakitásával a
Haláltánc
Férfi főszerepben: Uray Tivadar.
Előadások 5, 7 és 9 órakor!
HÍRADÓ!

Ha az első világháború előtt meglett volna a leventeintézmény, akkor a háborúban kifáradt nemzet nem került volna 1919-ben a bolsevizmus karmaiba

Germarz Győző alezredes előadása a leventeintézményről, mely másfélmillió magyar ifjút részesít katonás nevelésben

Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának előadássorozatában tegnap Germarz Győző alezredes tartott előadást a leventeintézmény és a katonai szolgálat nemzetnevelő hatásáról.

Vitéz dr. **Tóth** János ügyvezető elnök nyitotta meg az ülést, megnyitó szavaiban hangsúlyozva, hogy a polgári társadalom teljes mértékben átérzi annak a felelősségteljes nagy munkának eredményes voltát, amelyet honvédségünk a haza érdekében végez. **Cserta** György postatisztviselő szavalt nagy hatással. Azután **Germarz** Győző alezredes tartotta meg előadását.

— A leventeintézmény a magyar ifjúságot a hagyományos katonai nevelés útján a haza védelmének magasztos feladatára testben és lélekben előkészíti. **Valláserkölcsi alapon álló katonás nevelésben részesíti a 12 éves gyermeket 23 éves koráig.** Szervezetét megedzi a munka, a lelki nevelés pedig hősi életszemléletet sajátíttat el vele.

— A magyar nemzeti közösség jövője minden magyar ifjútól megköveteli, hogy testében-lelkében a legnagyobb tökéletességre nevelődjék, minden körülmények között ember legyen a talpán s mint egész magyar férfi a legnagyobb teljesítmények elvégzésére képes legyen...

— **A leventeintézmény célja:** az új magyar fajképnek, az **egy személyben való polgárnak és katonának, a honvédszellemű, egységes nemzeti közösségnek, az új magyar társadalomnak kialakítása és megszilárdítása.**

Germarz alzerdes ismertette a **másfélmillió magyar levente foglalkoztatását szabályozó törvényes intézkedéseket, szólott a leventeéletforma kialakítását célzó leventeegyesületi életről.** A közeljövőben ezt a szabadidő-mozgalom kérdésének megoldásába is be fogják kapcsolni.

Előadása végén rámutatott az előadó, hogy **ha az első világháború előtt meg lett volna ez az intézmény, akkor a háborúban kifáradt nemzet nem került volna a bolsevizmus karjaiba...**

Az értékes előadást a megjelent előkelő közönség, amelynek soraiban a debreceni honvédtiszti kar számos kimagasló tagja is megjelent, nagy tetszéssel fogadta. Az előadónak vitéz dr. Tóth János mondott köszönetet.

Miért kevesebb Debrecenben a tanköteles gyermekek száma

A ref. tanítótestület közgyűlése — Bökényi Dániel emlékezése Kállay Istvánról, Kormányzó Urunk tanítójáról

A debreceni református tanítótestület tegnap délután az egyház tanácstermében Szendy István igazgató elnöklésével közgyűlést tartott. Közének után **Szendy** István elnöki megnyitójában hangoztatta, hogy ők hűséges református tanítók, akik nem kacsintgatnak semerre és nem jelszavuk: »Államosítás, jöjjön el a te országod«. Nekik csak egy jelszavuk van: dolgozni és imádkozni!

Kegyelettel emlékezett meg az elnök Veress Gyula igazgató elhunytáról és méltatta kiváló érdemeit. Majd bejelentette, hogy a kultuszminiszter a hetedik fizetési osztályba léptette elő **Papp** Gusztáv, **Bodrogközi** János és vitéz **Ury** Lajos tanítókat. További munkájukhoz jókívánságát csatolta, azokat pedig, akiknek szintén meg van már a 30—35 éves szolgálatuk, de még nem léptették elő őket a hetedik fizetési osztályba, kitartásra buzdította. Az elnök üdvözölte a két új tanítót: **Kulcsár** Dezsőnét és **Dusicza** Ferencnét.

Szomorú adatokat hozott fel az elnök a tanfelügyelő kérésére benyujtott jelentésről történt megemlekezésében. A tanfelügyelő ugyanis azt kérdezte, miért kevesebb a tankötelesek száma ezerrel, mint azelőtt volt?

Szendy István igazgató jelentette, hogy **1931—32-ben a hatosztályú népiskolánál a tankötelesek száma Debrecenben 8947 volt,** közülük 4043 református iskolákba járt. Most, **tíz évvel később, amikor tizezerrel több a református lakosok száma, csak 7765 a tankötelesek létszáma, de ebből le kell vonni a VII. és VIII. osztálybelieket: 567 gyermeket. A statisztika szerint tehát 1749 gyermekkel kevesebb a tankötelesek száma, mint tíz évvel ezelőtt. Az ok: a gyermekszaporulat sajnálatos csökkenése.** Sokkal kevesebb a gyermek, mint azelőtt volt. Az okok: a gyermekszaporulat hiánya, a szociális szempontok, **az iskolai felszerelési és egészségügyi szempontok.** Egyúttal megjelöltük **a segítés útját és módját is.**

A közgyűlés az elnöki bejelentést egyhangulag tudomásul vette.

Ezután **Bökényi Dániel** ny. igazgatótanító tartott nagyon kedves, meleg színekkel átszőtt előadást a **Kollégium gyakorló iskolájának első, híres tanítójáról: Kállay Istvánról, aki tudvalevőleg a Kormányzó Úr tanítója is volt.** Elmondta, hogy Kállay István, — akinek Bökényi különben munkatársa volt, — 23 éves korában lett tanító. Miskolcon kezdte működését és 1873-ban került Debrecenbe, tehát 17 évig vidéken, 23 évig itt tanított a városban. Ismertette értékes irodalmi munkásságát és tanítói módszerét. Kállay iskolai terme munkaterem volt. **Kormányzó Urunk nemrégen is megemlékezett volt tanítójáról, Kállay Istvánról.** Nagyrabecsülte a társadalom minden rétege, amit mutat az is, hogy a hetvenes években a Debrecen—Nagyváradi Értesítő című lapban ódát írt az iparosifjúság zászlóavatására, amire az iparosifjúság kérte őt fel. Végigvezette a hallgatóságot Kállay életén s megemlékezett arról, hogy a Nyomtató ucca 779. szám alatti házából temették el. Temetésén Kiss Áron püspök is megjelent.

A nagy tetszéssel fogadott előadásért **Szendy** István elnök mondott köszönetet. **Pásztor** Lajos tanító szavalata után **Nyakas** László tartott értékes előadást az éneklés módszeréről. Erősen hangsúlyozta, hogy az énekléstanítás igen értékes eszköz a gyermekek magyar nemzeti érzésének felébresztésére. A nemzeti zene és az igazi magyar népdalok nagy értékei a nevelésnek. Megtanulják már gyermekkorukban, hogy nem a cigányzene az igazi magyar zene. Az előadáshoz Szabó Károly, Kovács Kálmán és Szendy István szóltak hozzá.

Több indítvány után a közgyűlés a Himnusz eléneklésével ért véget.

Tűz a bukaresti pályaudvari váróteremben

Száz utas égési sebeket szenvedett

Bukarest, márc. 13. A Curentul jelentése szerint a bukaresti északi pályaudvarral szemben lévő, még épités alatt álló államvasuti igazgatósági épület egyik hevenyészett váróteremben eddig kideríthetetlen okokból hirtelen tűz keletkezett. Az utasok közül kereken százan többé-kevésbbé súlyos égési sebeket szenvedtek. (NTI)

Zajlik az egyetemi ifjúsági egyesületi élet

Több debreceni ifjúsági egyesület aláírta a 30. éves korhatárt kérő memorandum tervezetet. — Közelesen végleg rendezik az egyetemi ifjúsági egyesületek kérdését.

Az egyetemi ifjúsági egyesületek élete az utóbbi napok folyamán erősen megélénkült. Az élénkülés oka: **a budapesti egyetemi ifjúsági egyesületek vezetőitől kiinduló memorandum-terv, amely 30. éves korhatárt állit fel azok számára, akik valamely ifjúsági egyesület vezetésében aktiv részt vesznek.** Az ismeretes memorandumot a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, mint az egyetemi és főiskolai ifjúsági egyesületek legfőbb felügyeleti hatóságának fogják beadni. A memorandum most az ország összes egyetemeit és főiskoláit végigjárja és körülötte máris élénk vita alkult ki.

A debreceni egyetem ifjúsági egyesületeinekvezetőivel való tárgyalás végett a budapesti egyetem különböző fakultásairól, valamint a müegyetemről is több felsőbb évfolyamos hallgató érkezett le az elmúlt napokban Debrecenbe. Haladéktalanul érintkezésbe léptek a debreceni egyetemi ifjúsági egyesületek felelős vezetőivel és kérték, hogy a magukkal hozott memorandum-tervet írják alá. A memorandum aláírásának tárgyában a legtöbb egyesület választmányi ülést hívott össze és azokon tárgyalták az igen kényes kérdést.

Mint értesülünk **eddig több debreceni egyesület már aláírta a memorandumot és leszögezte magát a 30. éves korhatár mellett,** de a mai napon még nagy meglepetések várhatók.

A memorandum csak első állomása az egyesületek kérdése rendezésének. A kérdés ismerőivel folytatott beszélgetés alkalmával kitünt, hogy ezt a kezdő lépést követni fogja a többi. Az összes ifjúsági egyesületek vezetői egy nagy **országosjellegü értekezletre fognak összeülni, ahol határozni fognak a jövő egységes ifjúsági egyesületi szervezetéről.** Minden valószínüség szerint az a terv kerül kivitelezésre, amely szerint minden egyetem egy **ifjúsági egyesületet kap, amelynek fakultások szerinti szakosztályai lesznek.** Az egyetemek egyesületei felett lesz egy országos csúcsszervezet. Jól informált körök szerint ez az elgondolás a kultuszkormányzat előtt sem idegen. Minden jel arra mutat tehát, hogy az egyetemi és főiskolai egyesületek kérdésének megoldása küszöbön áll.

Harminc székely gazdafiú jön Debrecenbe

Háromszék megyéből mintegy 30 népfőiskolás székely gazdafiú készül Debrecenbe március utolsó hetében. Tőkés József református esperes, mint a »Rikánbelüli Kommunitás« elnöke arról értesítette a debreceni református egyházat, hogy Sepsiszentgyörgyön jelenleg népfőiskolai tanfolyamon résztvevő ifjak előbb Budapestre, onnan pedig Debrecenbe szándékoznak ellátogatni. A »Rikánbelüli Kommunitás« alatt a **Háromszék megyében és környékén levő négy református egyházmegyének szövetségét értik a székelyek.**

A székely fiúkat Molnár Dezső theológus vezeti.

A debreceni egyház gazdasági bizottsága elhatározta, hogy a székely gazdaifjakat az egyház tekinti vendégéül és elszállásolásukról, valamint ellátásukról gondoskodni fog.

Dr. Kölcsey Sándor polgármester a költségekhez a város részéről hozzájárulást utalt ki. Dr. Péter Zoltán kollégiumi internátusi igazgató készséggel vállalta, hogy a fiatal székely vendégek étkezéséről gondoskodik. A debreceni Kollégium diákjaival együtt fognak a vendégek ellátásban részesülni. A Kollégium költségeit az egyház gazdasági bizottsága megtéríti. Az elszállásolás egy csoportban fog történni.

A székely fiúk három napig szándékoznak Debrecenben tartózkodni és ezalatt megismerik a város nevezetességeit. A református egyház felkéri a Soli Deo Gloria diákszövetséget és a SzEFHEt, hogy a székely vendégek fogadásánál és kalauzolásánál legyenek segítségül.

E látogatásnak érdekessége, hogy **első izben jönnek székely fiatalok a Kárpátok havasai közül Debrecenbe. Olyan fiatalemberek, akik már mind a román elnyomás ideje alatt születtek és nevelkedtek fel.**

Fischer Edwin hangversenye elmarad

A művész a Zenekedvelők Köre vezetőségétől betegsége miatt koncertjére újabb terminus kitűzését kérte. A kör azonban nem akarván harmadik dátumra tovább halasztani a hangversenyt, arra kérte a művészt, hogy inkább a jövő évad elején tisztelje meg városunkat koncertjével.

A megváltott jegyek árát március 16-án, hétfőn téríti vissza a Harmathy könyvkereskedés.

Ma sziréna-próba lesz

A városban elhelyezett riasztó szirénák a multban minden szombaton délben 13 órakor műszaki ellenőrzés céljából megszólaltak. A félreértések elkerülése végett azonban az utóbbi időben sziréna próbák nem voltak. Miután a szirénák műszaki szempontból való kipróbálása szükséges, a város polgármesterének rendelkezéséhez képest ma, szombaton délután 13 órakor és 13 óra 15 perckor a szirénák újra meg fognak szólalni. Erről a város lakossága különben már a kiragasztott plakátok útján is tudomást szerezhetett.

— **Svédországon újabb hideghullám vonul végig.** A nyugati partvidéken levő Stroemstadban csütörtökön 38 fok hideget mértek. Ilyen alacsony hőmérséklet ezen a vidéken még sohasem volt. A stroemstadi kikötő újra befagyott.

Itt a tavasz!

Ruha és fehérnemű szükségleteit OLCSÓ ÁRON BESZEREZHETI

Kőrösi László cégnél

FERENC JÓZSEF ÚT 38.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerkesztősége, kiadóhivatala és nyomdája József királyi herceg u 1. (Bikabérház.) Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás.) Előfizetési árak: havonta 3.— P, negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fill., vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata márc. 14-én reggel 8-tól, 21-én reggel 8-ig: „Megváltó“ Piac u. 18. telefon: 24-89. „Muraköz“ Piac u. 72. telefon: 37-3. „Bocskay“ Cegléd u. 22. tel.: 29-14. „Csokonay“ Mester u. 43. tel.: 10-15. „Árpád fejedelem“ Csapókert, Jánosi ucca 44. szám.

Hortobágyi puszta fölött...

Hortobágyi puszta fölött
felragyog a holdvilág.
Hortobágyi csikósbojtár
Kantározza a lovát.
Elnyargal a pusztaszéli
ujvárosi határba.
Ujvárosi kertek alatt
ott várja a szerelmetes,
csillagszemű babája.

Megöleli, megcsókolja
azt a kislányt százszor is.
Biztatgatja: ne félj rózsám
eljövök én máskor is!
Hajnaltájban viszaléptet
a karámhoz csendesen:
Meg ne tudja a számadó,
Hogy a ménest az éjszaka
nem őrizte senkisem!

Polányi Lajos.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 dr Farkas Pál, délután 5 Lukácsi Gyula. — Kistemplomban délelőtt 9 dr Soós Béla, 11 Uray Sándor, délután 5 Csutoros Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 Kiss István, délután 5 Ács Mihály. — Károlyi Gáspár-téri templomban délelőtt 9 Peleskey Károly, délután 4 Sulyok Kálmán. — Ispotály templomban délelőtt 10 Molnár Ferenc, délután 5 Bitnyi János. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 dr Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 Kovács József, délután 5 Kiss István. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 Mezey Béla, délután 3 Püski Imre. — Csapókerti templomban délelőtt 10 Balogh József, délután 3 Nagy Sándor. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 Szilágyi László, délután 3 Szilágyi László. — Dóczi József ucca 2. délelőtt 11 Szenes László. — Auguszta szanatóriumban délelőtt negyed 10 Koncz Zoltán. — Egyetemi klinikákon délelőtt Szenes L. és Koncz Zoltán. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 Kecskés József. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt Sárközy Lajos. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 Kováts Árpád. — Wolafkatelepi olvasókörben délután 3 Dusicza Ferenc. — Fémipariskola délután 6 Gönczy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Ondód I. Kádár dülő délelőtt 10 vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 Erdei Károly. — Szepes délelőtt 9, Hosszúpályi út Papp Géza. — Fancsika délelőtt 9, Nagycsere délelőtt 11 Udvarhelyi György. — Nagyhegyes délelőtt 10, Cuca délután fél 3 Nagy Károly. — Ebes délelőtt 10 Molnár Gy. Perec dülő délelőtt 9 Rápolty Árpád.

Vasárnapi szentmiserend a római katolikus templomokban és kápolnákban. A Szent Anna uccai plébánia templomban 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor nagymisét és szentbeszédet mond Fölföldy Béla segédlelkész, utána 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor további csendes szentmisék. A Csapókertben Kummergruber Emil, Homokkertben dr. Rassovszky Kálmán, Nyilastelepen Pálmay József, Szoboszlai úton Román Béla, Auguszta szanatóriumban Gocs György, Pallagon Nagy Miklós, fogházban dr. Gulyás István, Nagycsere dr. Hegyi Ferenc, Köszülyszeg Lengyel László, Hajdúsámson Novák Gyula, Józsán dr. Szabó János, klinikán Béres Endre és dr. Mikos József, Mikepércsen dr. Vénig József mondanak szentmisét és szentbeszédet.

„Erettségi után a harctérre akarunk menni“

A debreceni középiskolák most végző ifjúságának hazafias mozgalma

A történelmi napok komolysága megkapóan szép elhatározásokat vált ki az ifjúság lelkéből is. Napok óta halljuk a hírt, hol egyik, hol másik debreceni középiskola most végző növendékeiről, hogy az iskola falai közül kilépve egyenesen a haza szolgálatába akarnak állani... Az elhatározásukról szóló hírt maguk a diákok is megerősítik... egyik IV. éves kereskedelmi iskolai tanuló a következőkben fejtette ki álláspontjukat:

— Szeretnénk az érettségi után nyomban hazaszeretetből vizsgát tenni és erre azt hiszem az illetékesek meg is adják a módot számunkra... Tévednek azok, akik eseleg arra gondolnak, hogy ezáltal akarnánk könnyebbé tenni az utolsó év elvégzését. Tudjuk, hogy e pillanatban még az iskola falai között tudásunkkal kell megmutatnunk, hogy teljesíteni akarjuk minden körülmények között kötelességünket. Ezért szól elhatározásunk az érettségit követő időre...

Demény Géza, a fiú felsőkereskedelmi középiskola igazgatója is megerősítette munkatársunk előtt az érettségi előtt álló kereskedelmisták elhatározásáról szóló híreket:

— A fiúk valóban hazafias lelkesedéssel tele akarják mielőbb felajánlani szolgálatukat a hazának... A magam részéről ezt természetesnek tartom, a magyar ifjúságtól nem is várhatunk más viselkedést. Viszont éppenannyira természetes, hogy pillanatnyilag még minden erejüket, akaratukat tanulmányaik befejezésére fordítják és itt is eleget akarnak tenni a még előttük álló feladatoknak...

A református tanítóképzőintézet V. éves, képesítő előtt álló növendékei voltak azok, akiknek körében egyidejűleg a kereskedelmi középiskola tanulóival elhatározták az önként jelentkezést katonai szolgálatra. De valamennyi debreceni középiskolában, a református főgimnázium, a piarista gimnázium, Fazekas Mihály állami gimnázium tanulói körében hasonlóan lelkes hazafias hangulat tapasztalható az intézetek igazgatóságától nyert értesülésünk szerint... »A magyar diáknak is meg kell hozni áldozatát a hazáért« vallják valamennyien és Debrecen társadalma büszkén tekinthet rájuk, fiatalságunkra, akikben a magyar hazaszeretet és önfeláldozás ezeréves tüze lobbant lángra a legmagyarabb város falai között.

— **A kistemplomi istentiszteletek ideje** a téli időszakban áthelyeztetett vasárnap délelőtt 10 és fél 12 órára. Ez az időpont most megváltozik és visszaáll az eredeti időbeosztás, tehát holnap március 15-től kezdve a kistemplomi vasárnap délelőtti istentiszteletek időpontja délelőtt 9 és 11 óra.

— **A református egyház március 15-i hivatalos istentisztelete** nem a Nagytemplomban (mint némelyek félreértették), hanem ez alkalommal a Kistemplomban lesz éspedig délelőtt 9 órakor. A Kistemplom fűtve lesz.

— **A görög katolikus templomban** délelőtt negyednyolc órakor reggeli istentisztelet. — 8 órakor diákmise. — Félkilenc órakor katonamise. — 9 órakor ünnepélyes nagy szent mise, melyre a hatóságok is hivatalosak, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. — Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. — Délután félnégy órakor rózsafüzér ájtatosság. — Délután négy órakor vecsernye és böjti ájtatosság, szentbeszéddel. — 5 órakor hazafias ünnepély az iskola emeleti nagytermében. Folyó hó 20-án, pénteken délután 6 órakor rózsafüzérájtatosság, délután fél 7 órakor böjti szentbeszéd és szentségimádás.

— **Nemzeti ünnepi istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecen, Hatvan ucca 24. szám alatt levő unitárius templomban március 15-én nemzeti ünnepünk alkalmából délelőtt 9 órai kezdettel alkalmi istentiszteletet tartunk, melyre a hatóságot, testületet, egyesületet, intézetet, tisztikart, tisztviselőket, híveinket és az érdeklődőket szeretettel meghivjuk. Beszolgáló lelkész: dr Csiki Gábor budapesti unitárius lelkész, kormányfőtanácsos. Templom fütve van.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig vallásosestély, vegyeskar és zeneszámokkal. — Szerdán este 7—8 óráig bibliaóra. — Pénteken este 7—8 óráig imaóra.

— **Március 15. az árpádtéri egyházrészben.** Az árpádtéri egyházrész reformátusai a legszebb formában igyekeznek megünnepelni a március 15-ét. Délelőtt 1 órakor istentisztelet a templomban, délután 3 órakor istentisztelet a templomban és délután 5 órakor hazafias ünnepély a gyülekezeti teremben. Az ünnepély műsorának minden száma előreláthatólag megragadja az érdeklődők figyelmét. A délutáni ünnepélyt a Nőegylet és a Leánykör együttesen rendezi jótékonycélra. A rendezőség kéri, hogy 5 órakor minél többen jelenjenek meg a gyülekezeti teremben (Kassa út 12. szám).

— **Szolgálati jubileum.** Meleg ünneplésben részesítette a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség Deme Gábor pénzügyi számvevőségi tanácsos, főnökhelyettest hivatali szolgálatának 25 évfordulóján. A számvevőség tisztikara nevében Kulcsár Sándor számvevőségi főtanácsos, hivatalfőnök őszinte szeretettel üdvözölte az ünnepeltet. Méltatta eddigi odaadó munkásságát és azon óhajának adott kifejezést, hogy bár minden magyar tisztviselő ily fáradhatatlan szorgalommal, kitartással és szaktudással látná el hivatali kötelességét. Isten áldását kérte további munkásságára és átnyujtotta neki a tisztikar ajándékát. Az ünnepelt meghatott szavakkal köszönte meg a figyelmet s a jókívánságokat meleg szeretettel viszonozta.

— **Ujvárossy Béla debreceni fodrászt Nemzetvédelmi Kereszttel tüntette** ki Kormányzó Urunk a Székely Hadosztályban tanusított hősies magatartásáért.

* **A Kossuh Dalkör** folyó hó 15-én, délután 5 órakor tartja XL. évi rendes közgyülését, a burgundiauccai ipariskolában. Az Elnökség.

— **Március 15-i ünnepély az Iparoskörben!** Az Ipartestület és az Iparoskör, valamint kulturális alosztályai vasárnap délután 6 órai kezdettel tartja március 15-i ünnepélyét az Ipartestület Simonffy u. 1-c. sz. II. emeleti dísztermében. Az ünnepély keretében dr. Szondy György áll. gimn. igazgató fog vetítetképes előadást tartani. Az ünnepélyre és az előadásra ezúton hívja meg az érdeklődőket és az iparosságot az Elnökség.

— **A Szerencs patakban napokig feküdt egy halott,** Orosz József vilmányi lakos, aki szabadságos katona volt és mivel a vonatot lekéste, gyalog indult útnak és a patakon áthaladóban szakadt be alatta a jég. Holttestét fejével lefelé az iszapba fúródva találták meg.

— **A bölcskei feleséggyilkost elitélték 15 évi fegyházra.** Vörös Sándor bölcskei kereskedő tavaly augusztusban Bölcske község főterén a feleségét, aki elhagyta őt megtámadta és konyhakéssel agyonszúrta. Az asszony férje karjaiban halt meg. Vörös a gyilkosság után jelentkezett a csendőrségnél. A pécsi törvényszék 15 évi fegyházra ítélte el a feleséggyilkost és az ítéletet most jóváhagyta a tábla.

Félárú utazás Budapestre a Tenyészállat Kiállításra

Odautazás: március 15—29-ig. Visszautazás: március 21—április 4-ig. Félárú utazási igazolvány és vasúti jegy kapható az IBUSz MÁV. Menetjegyirodában Debrecen, Ferenc József-út 72.

— **Svédországban lapelkobzások voltak** és az igazságügyminiszter rendeletére koboztak el több lapot.

— **Portugáliában élelmiszerjegyeket adtak ki** és a cukor, liszt, rizs, burgonya adagolva kerül forgalomba. Az angol zárlat elvágta Portugáliát saját gyarmataitól és így takarékoskodni kényszerül.

— **Budapesten április elsejével közellátási szelvények kerülnek forgalomba.** A közellátási szelvényiveken a budapesti polgármester által meghatározandó időben, olyan árucikkeket adnak majd ki a kereskedők és iparosok, melyek eddig még jegyhez nem kötött árucikkek. A polgármester határozza meg az áruk minőségét és mennyiségét is a kiutaláson.

* **Karácsony Sándor** egyetemi magántanár ma, szombaton délután 6 órakor előadást tart a Soli Deo Gloria vitaestjén a Kollégium harmóniumtermében. Belépődíj nincs.

* **Riskó szűcs** katonai bevonulásából hazatért és üzletét ismét megnyitotta. Werbőczy-utca 2. Iparkamara épület.

— **Debrecen város III. leventekörzetének színjátszó társasága** március 15-én délután 6 órakor az iparostanonciskolában műsoros hazafias estet rendez. A nagyszabású műsor érdekessége, hogy azon női leventék is szerepelnek.

— **Koszorúmegváltás.** Zolnay Sándor egyházrészi tanácsos temetése alkalmából Fegyveres Sándor 5 pengőt fizetett be az Árpád-téri Nőegylet pénztárába, koszorúmegváltás címén, az elhunyt tanácsos emlékezetére.

— **Az olyan egyénnek, akiknek bélműködése elégtelen s ezért emésztése meg van zavarva és aludni nem tud,** ajánlatos korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet éhgyomorra inni, mert ennek hashajtó hatása alapos és biztos, enyhe és kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— **Belőrőbandát alakitott két szatmárnémeti úrifiú a ponyvaregények hatása alatt.** A szatmárnémeti rendőrségre előállítottak két fiatalkorú, akik sorozatos betöréses lopást és szélhámosságot követtek el. Az egyik egy nagykereskedőnek a fia, a másik egy főtisztviselőé. Mivel pénzre akartak szert tenni, a nagykereskedő fia azt az ajánlatot tette: fosszák ki édesapja elrejtett gyarmatáru-készletét. A tervet meg is valósították. Kivárták a kedvező pillanatot és két mázsa kávét, egy mázsa teát, 150 kiló borsot és 180 kiló paprikát vittek el. A szállítást és értékesítést — vallomásuk szerint — ponyvaregényekből szerzett tapasztalataik felhasználásával hajtották végre. Az elhordott áru értéke meghaladja a tizenkétezer pengőt. Az árut orgazdák vásárolták meg potom pénzen és a kapott összeget a két diák elmulatta. Kétszázpengős vacsorai számlákat fizettek és az éjszakákat mulatóhelyeken töltötték, állandóan tört és lőfegyvert hordtak magukná a ponyvaregények szenvedélyes olvasói. Amikor érezték, hogy lábuk alatt már inog a talaj, kereket akartak oldani, de csak Nagykárolyig jutottak el, ahol a detektívek elfogták és előállították őket a szatmárnémeti rendőrkapitányságra.

— **Felakasztotta magát** Furta községben Henter Antal 74 éves földmüves és mire rátalláltak, meghalt. Öngyilkosságának oka életuntság.

Családi értesitések:

FÜLÖP MARISKA
és
JÓNA ISTVÁN
gazdálkodó,
folyó évi március hó 14-én, délután 5 órakor a Nagytemplomban tartják esküvőjüket.

Szinház, film, szórakozás

SZINHÁZI MÜSOR:

Szombaton délután: **Mágnás Miska** filléres helyárakkal.

Szombaton este: **Erzsébet**, Lázár Mária vendégjátéka.

Vasárnap délután és este: **Kék Duna.**

Hétfőn este: **Marica grófnő**, mérsékelt helyárú propaganda előadás.

Angyalt vettem feleségül

Lázár Mária vendégjátéka a Csokonai Szinházban.

Zsúfolt nézőtér, igazi forrósikerü szinházi este, tomboló tapsvihar voltak kisérő jelenségei **Lázár Mária** debreceni vendégjátékának. **Vaszary János** egyik legmulatságosabb darabjának főszerepében forró asszonyiságával, ragyogó művészetével, kedvesen pikáns humorával, igazi élményt nyujtott ez a nagyszerü művésznő. Minden szava, mozdulata, apró megrebbenései, egyedülállóan egyéni játékkészsége valósággal elragadtatta a közönséget, mely számos nyiltszini tapssal, szünetekben pedig vastapssal ünnepelte Lázár Máriát.

A **Jakabffy-társulat** tagjainak teljesitménye méltó keretet szolgáltatott a kitünő vendégmüvésznő játékához. Az együttes élén **Zách János** érett müvészettel, kifogástalan felépitésben szinpadra vitt férj figurájáról kell megemlékeznünk, mely méltó társa volt **Lázár Mária** alakitásának. **Szokoly Gyula** finom karikirozó készsége, **Földessy Lilla** komoly tehetségre valló szobalánya, **Lendvay** ügyes alakitása, **Soltész Mária** jól felfogott figurája, **Rogoz** kitünő játéka, **Sándor István** rokonszenves tehetsége, **Kárpáthy Maya** izes humora. **Harasztosy** komoly tehetségre valló alakitása, **Krémer Böske** és **Kovács István** kisebb szerepekben is megcsillanó tehetsége voltak főerősségei az együttesnek. Néhány hangulatos, ügyes zeneszámot kitünően vezényelte **Fest Vidor** karnagy. A finom, ötletes rendezés **Zách János** sokoldalú tehetségét dicséri.

—*—

A SZINHÁZI IRODA JELENTI

Szombaton délután filléres helyárakkal a **Mágnás Miska** c. operett, este ünnepi diszelőadás keretében Lázár Mária vendégfelléptével az **Erzsébet**, Huszka-operett kerül előadásra. Lázár Mária felléptére néhány jegy még váltható. — Vasárnap délután és este a legszebb Straus-melódiák operettje a **Kék Duna.** Hétfőn este mérsékelt helyárú propaganda előadás keretében **Marica grófnő.**

—*—

SZINHÁZI KISTÜKÖR

GOLL BEÁNAK a ragyogó tehetségü táncművésznőnek debreceni vendégszerepléséről is tárgyal vitéz Jakabffy direktor és valószinüleg már a jövő hét végén Debrecenben lép fel ez a csodálatos tánctehetségünk, egyik klasszikus operettünk, valószinüleg a „Luxemburg grófja" c. operett keretében.

„A MAGYAR SZINJÁTSZÁS KIRÁLYNŐJE" címet adta egyik szellemes szinházi kritikus Lázár Máriának, aki a magyar szinjátszásban valóban legtöbbször alakitott királynőszerepeket. Legutóbb Mária Terézia alakját elevenitette meg szinpadon a „Bécsi gyermántok" operettben, filmen pedig az „Egy éjszaka Erdélyben" c. Asztalos-darabban. Lázár Mária ma este a Csokonai Szinházban is királynő szerepét játszik, az Erzsébet Huszka-operett cimszerepét, egyik leghiresebb alakitását tapsolhatja a debreceni közönség a ma esti ünnepi diszelőadáson.

—*—

A HUNGÁRIÁBAN a legnagyobbsikerü magyar filmet a „Halálfánc"-ot mutatták be pénteken, zsúfolt ház előtt Az ifjuság és szépség filmje. Igen érdemes a megtekintésre. A kisérő híradó igen jó.

A Csaba Bajtársi Egyesület Bársony János serlegavató ünnepélye

A Csaba Bajtársi Egyesület „Bársony János" törzse serlegavató ünnepélyt tartott a Pál sörözö emeleti nagytermében.

Megjelentek az ünnepélyen dr **Csilléry András**, dr **Orsós János Imre**, dr **Jeney Endre**, dr **Kovács Ferenc**, dr **Went István**, dr **Szalay Sándor** egyetemi professzorok, dr **Pauchly Géza** igazgató-főorvos, az Orvosi Kamara alelnöke, dr **Málnássy Ferenc** a helyörségi kórház parancsnoka, dr **Gaertner István** m. kir. tisztifőorvos, egyetemi m tanár vezetésével a városi orvosi kar, dr **Bäker István**, dr **Cukrász Ida**, dr **Fazakas Sándor**, dr **Kulin László**, dr **Ökrös Sándor**, dr **Skutta Árpád** egyetemi m. tanárok, dr **Jeney Sándor** MÁV főorvos, dr **Pongor Ferenc**, **Lengyel Zoltán** dr főorvosok, dr **Holiósy Andor** orvos, kamarai főtitkár, dr **Sarkadi Kesztyüs Lajos**, dr **Herpay Zsombor** tanársegédek és velük együtt a klinikai orvosi kar színe-java, valamint a törzs tagjai.

Berta István törzsfő meleghangú köszönetet mondott a magister és dominus bajtársaknak azért a támogatásért, melyben a törzs megmozdulását részesitették.. Annak a reményének adott kifejezést, hogy ez az emlékvacsora nagy lépést jelent abban a közeledésben melyet idősebb orvosbajtársaink felé igyekszünk létrehozni. Egyúttal hadd feleljek arra a kérdésre, miért rendeztük meg a mai helyzetben a Csaba-bált és ezt az emlékvacsorát, folytatta szavait. — Hát azért, mert a Csaba ifjúságnak, — sőt merem mondani, hogy az egész magyar ifjúságnak az életkedvére és munkakészségére a mai helyzet semmiféle káros hatással nincs és nem is lesz. Cak a **fronton küzdő orvosbajtársaink egyenes és határozott kivánságát teljesitjük, amikor a Csaba-munkát minden téren folytatjuk**, úgy és ott ahol ők abbahagyták. Ez egyben azt is jelenti, hogy abban a percben, mikor ránk is szükség lesz, ugyanilyen lelkesedéssel és a legnagyobb odaadással fogjuk teljesiteni kötelességünket ott, ahol hazánknak szüksége lesz ránk.

Ezekkel a gondolatokkal és a Haza, Becsület, Szabadság jelszóval a dr Bársony János-emlékvasorát megnyitom.

A viharos tetszéssel fogadott megnyitó után dr **Orsós János Imre** egyet. professzor, nagy figyelem közepette emelkedett szólásra, hogy megtartsa serlegavató beszédét:

Lelkes szavakkal rajzolta meg Bársony János nagyszerü orvosi jellemét. Mint kitünő szülészprofesszor, szinte megdöbbentő konoksággal mindenáron világra akart hozni élve minden új magyart úgy, hogy az anyát is megtartsa. Ilyenkor sohasem nézte a beteg származását, éppoly szeretettel segitett még a koldusszegényen is, min az előkelőkön sőt a szegényekhez még melegebben beszélt. Csak akkor nyult késhez, amikor más út nem volt hátra. Élesen birálta Bársony ellenfeleit, akik népszerütlenné tették őt. Méltatta Bársony János lelkes munkáját, aki Csilléry Andrással együtt megkezdte a keresztény orvostársadalom szervezését. Bársony János az orvosi tanuló ifjúságot szervezte be a MONE-ba. Ennek lett a szülötte a Csaba, mely megesküdött a haza, a kereszténvi erkölcs védelmére mindhalálig.

Érintette a többi bajtársi egyesületek megalakulásának történetét, a mediku sok kultúrális téren és sportban való nagy fejlödését, mely a régi időket jellemezte. Ma azonban a tudományos intézetek üresek, a hallgatók mással vannak elfoglalva. A hallgatóság ma nem tud nyelveket, nem ismeri a zenét, a képzőmüvészetet, nem tudja a földrajzot, de nem tudja az anatómiát sem. — Kérte érezze meg az ifjúság ezekből a szavakból szeretetét és azt az akaraterőt, hogy jóra irányitsa őket. Példaképül állitotta eléjük Bársony Jánost. A Csaba váljék kiemelkedő márkává.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után **Berta István** törzsfő mondott meleghangú köszönetet az előadásért és a megjelenésért.

Bérautót legolcsóbban
Rózentál Józseftől
Vörösmarty u. 18. Tel.: 27-95

— **Az evangelikus templomban** vasárnap délelött 9 órakor ifjúsági istentisztelet, prédikál: Dönsz Tivadar vallástanitó lelkész. — Délelött 10 órakor hazafias istentisztelet, prédikál: dr Pass László tb. esperes-lelkész. Este 5 órakor esti istentisztelet, igehirdetéssel, prédikál dr Pass László.

— **Lobogózzuk fel a házakat március 15-én, vasárnap.** Nemzeti ünnep ez a nap, öltsenek zászlódiszt a házak.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a tudományos tisztviselők létszámában dr Kondor Imre egyetemi magántanár, főiskolai képesitésü gyakornokot a debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem könyvtárához könyvtári gyakornokká kinevezte.

— **Esküvő.** Varjassy Katalin Jolán (Debrecen) és Max Wolfensberger (Svájc), ma este félhét órakor tartják esküvőjüket a Kistemplomban.

— **Kéthónapi fogházra itélték** a debreceni törvényszéken Fülöp Sándor szabósegédet, aki Nánáson Varga Miklós házától ellopott egy kabátot, nadrágot és Budapestre utazott. Ott fogták el és a debreceni törvényszéken most itélték el jogerősen.

— **Az árvíz által elöntött Vidin városából eddig 14.000 személyt mentettek ki.** Szvistavnál egy védőgát 300 méter szélességben átszakadt, úgyhogy az ár rövid idő alatt 2800 hektár termőföldet öntött el. A viz kereken hat méterrel magasabb ezen a helyen, mint rendes körülmények között.

— **Az úgynevezett regős munkában a magyar cserkészet mozgalma által egy új nemzeti szolgálat van kialakulóban.** A célok között szerepel az, hogy népszerüsiteni és terjeszteni kell a népi müveltség értékeit. Ezeket a célokat a cserkészek az úgynevezett regőshadakba tömörülve igyekeznek elérni. A regős-hadak társadalmi nevelőmunkájukat főleg falujárásaikban a regősutakon végzik. A Cserkészszövetség első nagyszabásu regős-estjét március 20-án este tartja Budapesten.

Felhivás az 1942.évi fősorozáson való megjelenésre

Debrecen sz. kir. városban z 1942. évi fősorozás 1942 március 16, 17, 18, 19, 20, 23, 24, 26, 27, 28, 30 és 31 napjain fog tartatni.

A sorozóbizottság a városi iparostanonciskola tornatermében (bejárat Burgundia-utca 1. sz.) fog müködni. A sorozás reggel 8 órakor kezdődik.

A sorozóbizottság előtt való megjelenésre az érdekeltek névre szóló sorozási idézőt kapnak. Figyelmeztetem különösen az 1921., 1920. és 1919. évi születésü állitásköteleseket, hogy amennyiben a sorozási idézést ezideig bármi okból nem kapták meg, annak átvétele végett Kossuth-utca 20. sz. III. em. 92. számú f. évi március hó 12, 13 és 14 napjain hivatalos helyiségben jelentkezzenek.

Azok az 1921. évi születésü ifjak, akik jelentkezési kötelezettségüknek még nem tettek eleget, továbbá az 1894—1920. évi születésüek, akik még nem voltak sorozáson, vagy a sorozáson végleges osztályozást nem kaptak, sorozóbizottság elé való állitásuk végett a fenti helyen azonnal jelentkezzenek.

Felhivom az állitásköteleseket, hogy a tart. tiszti kiképzésre való jelentkezési szándékuk, valamint bármiféle kedvezményi igényük érvényesitésére vonatkozó kérelmüket megfelelően felszerelve, még a sorozás előtt nyujtsák meg. Később beérkezett kérvények, vagy okmányok hiánya a kérelem elutasitásához vezet.

Figyelmeztetem végül az érdekelteket, hogy az állitáskötelezettség nem teljesitése, a kedvezményi kérvények benyujtására előirt határidők be nem tartása és általában a honvédelemről szóló törvényből folyó kötelezettségük elmulasztása, a felhivásban közzétett tudnivalóknak, vagy a törvények be nem tudása által nem menthetők.

Katonai Ügyosztály.

GYÁSZROVAT

Kiss Aladárné Szabó Mária 56. **évében** elhunyt. Temetése ma délután félnégy órakor lesz a diszravatalozó teremből, református szertartással. Lakás: Rakovszky ucca 33. — Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Erdélyi Ilona nyug. városi tisztviselőnő temetése vasárnap félöt órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből. Gebauer-cég rendezi.

Kiss István, életének 19. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután félnégy órakor lesz a diszravatalozó teremből, református gyászszertartással. Lakás: Vigkedvü Mihály ucca 50. Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Rózsa Dániel élt 75. évet. Temetése ma délután 3 órakor lesz a hármas ravatalozó teremből, református gyászszertartással. Fehértói és Takács vállalata rendezi.

Kuhajda Mihály, életének 71. évében elhunyt. Temetése vasárnap délelött féltizenkét órakor lesz a hármas ravatalozó teremből, evangelikus gyászszertartással. Fehértói és Takács vállalata végzi.

Özv. Rácz Károlyné fiáthfalvi Derzsy Anna, 84. éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a Köztemető 2. A) ravatalozó teréből. Lakás: Timár ucca 25. Dankó temetkezés.

Suszter József 19. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 4. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Stadler Antal 19. éves korában elhunyt. Temetése hazaszállitás után szombaton délután lesz a rahói temetőben. — Dankó temetkezés.

Szücs István 48. éves korában elhunyt. Temetése hazaszállitás után vasárnap délután lesz az érmihályfalvai temetőben. Dankó temetkezés.

Szécsi Piroska 15. éves. Temetése szombaton délelött 11 órakor lesz Alagsorból, református szertartással. Csurka temetkezés.

Karácsony Teréz 20. éves. Temetése szombaton délelött féltizenkettő órakor lesz Alagsorból, református szertartással. Csurka temetkezés.

— **XII. Pius pápa áldozócsütörtökön rádióüzenetet intéz a világ katolikusaihoz.** Mint Vatikánvárosból jelentik, áldozócsütörtökön XII. Pius pápa mond misét a Szent Péter templomban. Ugyanazon a napon püspökké szentelésének 25. évfordulója alkalmából rádióüzenetet intéz az egész világ katolikusságához. A jubileum napja tulajdonképpen május 13-án lesz, de a pápa áldozócsütörtöki ünnepségekkel akarja együtt tartani.

— **A Nemzeti Munkaközpont helyi szervezetének március 15-iki ünnepi rendje:** Reggel 9 órakor gyülekezés a Kollégium udvarán. Onnét zárt rendben a Turul bajtársi és a többi bajtársi szövetséggel együtt felvonulás a Kossuth-szoborhoz. Ünnepély után körfelvonulás, kb. 11 órakor ünnepély a Turul Szövetség „Gömbös Gyula-törzs" termében, Timár-utca 31. A központ részéről dr Agárdy Jenő országos szerv. vezető és Dede András országos bőripari titkár tartanak előadást, melyre minden bajtársnőt és bajtársat szeretettel elvár a vezetőség. Egyben felhivom az összes vasipari bajtársakat, hogy 35 éves korig saját érdekükben jelentkezzenek a titkári irodában minden nap délután 3—7-ig nyugdijas állás miatt Margitay kerületi titkárnál, Timár-utca 31.

HIRDETMÉNY. Debrecen város törzsgulyájából két törzskönyvezett idei tehén kerül árverésre a folyó évi március hó 17-én, délelött 9 órakor a Baromvásártéren tartandó árverésen. Erre a vételi lehetőségre a gazdaközönség figyelmét felhivom. **Gazdasági tanácsnok.**

Figyeljen a címre!
ÜVEG, PORCELÁN
üzletemet Csapó u. 20. sz. alól Csapó u. 31. alá udvarba helyeztem. Húsvéti olcsó árak, nagy választék.
özv. Knöpfler Izidorné

A közönség szava

Hogy lehetne megszüntetni a sorbanállást

A hentes- és szappanárusító üzletek előtt látni, hogy hosszú sorban állnak az emberek. Ezt az időtrabló sorbanállást könnyűszerrel megleheine szüntetni. Onnan kell kiindulni a kérdés megoldásánál, hogy a hentes, szappanárus biztosan tudja, mennyi a napi kiárusításra való készlete és hogy ez a készlet hány adagot tesz ki. Az üzlet előtt felsorakozóknak rögtön meg kellene mondani, hogy hányat szolgálhatnak ki, illetve, hogy pl. hány fejadag zsírt, vagy szalonnát tudnak kiadni. A zavartalan lebonyolítás okából **sorszámot is** kellene kiosztani a várakozók között. Így elérhető volna, hogy azok, akiknek előreláthatólag abban az uzletben már nem jut, feleslegesen nem várakoznak, hanem más üzletet keresnek fel. Ajánlom ezt a megoldást. Annyit megér a gondolat, hogy hatósági rendelkezésre ki kellene próbáltatni.

Egy megfigyelő.

Miért csökken az iparossegéd és tanoncok száma

Érdekes levelet hozott a posta szerkesztőségünkbe. Egy iparossegéd írta válaszként a március 5-iki Debreczenben megjelent „Lényegesen csökkent az iparossegédek és tanoncok száma" cimü cikkünkre.

— Sokat foglalkoztam ezzel a kérdéssel — irja —, bár a csökkenés tényéről csak a Debreczenből vettem tudomást, igy inkább azt a részét figyeltem meg az ügynek, mi volt az oka annak, hogy idefejlődtek a dolgok: visszáriadnak az ipari pályától az ifjak. Még a képzett iparossegédek is igyekeznek hátat fordítani az ipari pályának.

— Elkedvetlenítő hatással van sok emberre az, hogy tudja, sok esetben nem lesz belőle önálló mester, függő helyzetben él, kitéve a munkanélküliségnek, bércsökkenésnek, stb. De nem ez az igazi visszatartó ok, hanem a morális része a kérdésnek.

— Felhozom az államvasutakat is, ahol túlnyomórészben négy középiskolát végzetteket képeznek ki ipari pályára. A kisebb képzettségüek is szereznek megfelelő intelligenciát. Ezzel vele jár, hogy az embernek megnő az önbecsülése és önérzete. A MÁV-nál vannak kisebb képzettségű alkalmazottak: fékezők, vasúti őrök, szolgák, kapusok, stb., kiktől megközelítőleg annyi előképzettséget sem kívánnak, mint egy ipari munkástól, mégis az előbbiek bekerülnek a kinevezettek státusába, a munkások nem. A vasúti alkalmazottak egyébként nehéz szolgálatukat túlnyomórészt jó levegőn, a munkások gázos, poros műhelyben végzik, egyiknek fixe van, a másik darabszám kapja „bér"-ét, sokszor rajta kivül álló ok akadályozza, hogy többet termeljen és így kisebb a bére is. A munkás tehát egész életére előnytelen helyzetben, rosszabb megkülönböztetésben van, mint az alacsonyabb képesítésü kinevezettek. Végül nyugbért kap, ami megint kevesebb is, mint amazok nyugdija, akár a kedvezményes tüzelő, stb.

— Az a meggyőződésem, hogy a munkásság nem lett volna alkalmas médium szélsőséges mozgalmakra, ha a régi időkben több megbecsüléssel, megértéssel, méltányossággal bántak volna vele. Csak a napokban hangzott el a miniszterelnök úr felhívása a tisztviselőkhöz, hogy hivatalaikban a felekkel való érintkezésben hagyják magukban szóhoz jutni az embert. Miért kell ehhez külön figyelmeztetés? Sok elkeseredést lehetne elkerülni egy kis méltányossággal, emberies bánásmóddal.

— Ha a pályaválasztó ifjú azt látná, hogy mint iparossegéd is megbecsült, teljesértékü emberszámba megy a társadalomban, akkor nem idegenkedne ettől a pályától.

— Ime tehát ez az oka az iparossegédek száma csökkenésének, amit különben 15 évvel ezelőtt megjósoltam mint logikus következményt. Visszajöhet még az az idő, amikor megint csehiparosokat kell ide importálni. A magyar ember megint kivándorol, mert külföldön nagyon megbecsülik és akkor újra visszasírjuk majd magyar véreinket. Engedjék, hogy az iparosifjúság is hazafias érzésü legyen, megvető bánásmód helyett emberiességet tanusítsanak vele szemben, akkor a hazafiasság szent érzése — mely ott van minden magyar ifjú szive mélyén — irányitani fogja az iparossegédek életét is. A nemzet teste: a társadalom akkor lesz teljesen egészséges, ha minden rétege egymással szeretetteljes harmóniában együttműködik. Azt is meg kell emlitenem, hogy egyes munkaadók sokszor durvák segédeikkel szemben.

Engedelmet a hosszú levelért, de közelről látom a dolgokat és saját bőrömön is tapasztalom a helyzetet, kötelességemnek éreztem, hogy a baj okára rámutassak hátha segítenek rajta. Leghivatottabb a segítés elindítására a sajtó, mely mindenhova betekinthet, minden ajtó nyitva előtte. Tessék tehát az iparosság utánpótlásáért ebben az irányban fáradozni, bizonyára eredményes lesz a sajtó segitő közbelépése. Tisztelettel: **Egy iparossegéd.**

SPORT

Ökölvívás

Harminc indulója van a vasárnapi KISOK bemutató és hírverő ökölvívó mérkőzésnek. A bemutatón a középiskolás leventék legjobbjai és a DTE országoshirü ökölvívói szerepelnek. Az ismertebb indulók: Darai, Vécsei, Farkas, Birta, míg a jövő reménységei a következők: Juhász, Komlóssy, Dobó és Marosvölgyi. A verseny vasárnap délután 4 órai kezdettel a ref. gimnázium tornacsarnokában kerül lebonyolitásra. A versenyzők mérlegelése és orvosi vizsgálata pontosan 3 órakor kezdődik.

A Mátyás csoport bajnoki fordulójának érdekessége a DVSC-Nagybányai SE mérkőzés

A DVSC a meginduló bajnoki rajt első mérkőzésén mindjárt egyik legnehezebb ellenfelével kerül össze. A Nagybányai SE otthonában a legnagyobb teljesitményekre képes és a DVSC-nek teljes erőbedobással kell küzdenie, ha a nagybányai oroszlánbarlangból mindkét pontot el akarja hozni. A debreceni vasutasok Kóródy Csokai, B. Nagy — Zilahy, Gere, Orosz — Szabó, Berecz, Szilágyi, Mester, Sidlik összeállításban játszanak Nagybányán. A mérkőzést Fedák László, az egyik legképzettebb játékvezetőnk fogja vezetni.

A Mátyás-csoportban az elsőség a DVSC és Törekvés párharcának igérkezik — irja a fővárosi sportsajtó —, különösen akkor, ha igazak azok a hirek, melyek arról szólnak, hogy a Marosvásárhelyi SE körül komoly zavarok vannak, annyira, hogy feloszlás veszélye fenyegeti az egyesületet. Az éllovasoknak erősen számolniuk kell a Z. Danuviával és D. Magyarsággal is. Az első forduló nagy mérkőzése a DVSC—Nagybánya találkozó, mert az NSE igen veszélyes ellenfél, főleg otthonában.

Hét csapat küzdhet bajnoki reményekkel az NB II Mátyás-csoportjában. Soha ilyen zsúfoltság nem volt az élcsoportban az első helyezett DVSC-t a hetedik Kolozsvári MÁV-tól 5 pont választja mindössze el. A bajnokság rajtja előtt a bajnoki táblázat állása a következő:

1. Debr. VSC	13	10	—	3	44:11	20
2. Törekvés	13	9	2	2	48:14	20
3. Marosv. SE	13	9	1	3	38:22	19
4. D. Magyars.	13	8	2	3	38:22	18
5. Z. Danuvia	13	7	3	3	37:25	17
6. Nakyb. SE	13	6	3	4	43:24	15
7. Kol. MAV	13	7	1	5	28:26	15
8. Goldb. SE	13	6	1	6	27:30	13
9. Postás	13	4	3	6	30:39	11
10. N. Törekv.	13	5	1	7	18:43	11
11. Ganz	13	2	4	7	26:27	8
12. M. Szabolcs	13	2	4	7	20:38	8
13. Kol. EAC	13	3	1	9	35:40	7
14. Szatmn. SE	13	—	—	13	5:76	—

Végleges megállapodás történt az április 5-iki Alföldi kerület—Felsőtiszai kerület válogatott mérkőzésre vonatkozólag, melyet Debrecenben játszanak le. Előzőleg Debrecen ifj. válogatottja játszik Nagyvárad ifj. válogatottjával, ami szintén érdekes mérkőzésnek igérkezik.

Egy nappal később játszák le a magyar-olasz utánpótlás válogatott mérkőzést, vagyis április 6-án. A magyar 21 évesek csapatában valószínűleg helyet kap B. Nagy László, a DVSC kitünő hátvédje.

Debrecenből a MÁV tisztviselők egy csoportja üdvözletet küldött a Szolnoki MÁV-nak az Újpest felett aratott szép győzelme alkalmából, azt mint vidéki dicsőséget könyvelve el.

A Nagybányai SE ünnepélyesen fogadja a DVSC-t az idénynyitó bajnoki mérkőzésen. A főmérkőzés előtt a Királyházi MÁV—NSE II kerületi bajnoki mérkőzés kerül lejátszásra. A pályán zenekar is működik a mérkőzés alatt. Csak aztán vigyázzanak a DVSC játékosok, hogy a végén ők húzzák el a Nagybánya nótáját ..

A DEAC atletikai szakosztálya ma fél 4 órakor a ref. főgimnázium tornatermében kerületi fedett pálya atletikai versenyt rendez.

Az ungvári szurkolók nem szívesen válnak meg Csanesinovtól és hangoztatják annak fontosságát, hogy továbbra is a Rusj-ban maradjon a kitűnő csatár. Az ügyben valószínűleg az SK Rusj ma esti közgyűlése fog dönteni.

Az Egyetértés játékosai vasárnap délután 3 órára a DTE pályán jelenjenek meg.

Vasárnap délután 3 órakor Húsos—Villanygyár mérkőzés lesz a DTE pályán. Mindkét csapat játékosai pontosan jelenjenek meg. Kiss János intéző.

Közgazdaság

Megállapították az 1942. évi jégbiztositási díjtételeket és egységárakat

A Biztositó Intézetek Országos Szövetségének jégbiztositással foglalkozó tagintézetei most tartották meg szokásos évi igazgatói értekezletüket, amelyen megállapitották az 1942. évi jégbiztositási díjtételeket és a legmagasabb egységárakat. Az igazgatói értekezlet — különös tekintettel a rendkivüli viszonyokra — **nem emelte fel a díjakat**, illetve 120, többnyire délvidéki és erdélyi községben lényeges díjtételleszállitást eszközölt. Változatlanul meghagyta a hüvelyes-, az olaj- és a rostnövények biztositási díjtételét is, noha az elmúlt évek jégverései ezekben a terményekben rendkivüli károkat okoztak. A biztositó magánvállalatok ezzel az intézkedéssel a földmüvelésügyi kormányzat honvédelmi és önellátási törekvéseit kivánják szolgálni. Az elemi csapásokkal az utolsó években oly súlyosan érintett magyar mezőgazdaság érdekeinek a legmesszebbmenő szolgálatában az igazgatói értekezlet az egyes termények biztositható egységárát lényegesen felemelte és igy lehetővé vált, hogy a jégveréssel elpusztult javak kártérítése megközelítse a betermelt javak piaci értékét.

A kukorica vetőmag szükséglet biztosítása

Az 1470/1942. M. E. számú rendelet szerint, akinek a birtokában 5 q-át meghaladó mennyiségü kukoricakészlet van, köteles készletét — a korábbi bejelentésekre, illetőleg a katonai beszerző osztagok által foganatositott elszámoltatásra tekintet nélkül — a rendelet hatálybalépésétől számított nyolc nap alatt, vagyis az 1942. március hó 15-ig bejelenteni. A 10 q-át meg nem haladó készleteket a közélelmezési ügyosztály Gabonairodájában (Dobozi átjáró földszint) naponta d. e. 8—2 óráig az ott rendelkezésre bocsátott nyomtatványon, a 10 q-át meghaladó készleteket pedig a m. kir. gazdasági felügyelőséghez (Barna u. 2. sz.) ajánlott levélben kell megtenni. A m. kir. gazdasági felügyelőség a helyszinen az érdekeltek meghallgatásával, vagy egyéb alkalmas módon a szükséghez képest megállapitja, hogy a bejelentőnek vetőmagszükségletén felül milyen mennyiségü vetési célra alkalmas kukoricakészlete van és ezt a készlet birtokosával közli. Az előbbiek szerint megállapított, vetési célra alkalmas kukoricakészletet a Hombár igénybeveheti és a készlet birtokosa ezt a készletet igénybevételkor a Hombárnak rendelkezésre köteles bocsátani. A Hombár az igénybevett készletért az átvétellel egyidejüleg a készlet birtokosának köteles ugyanannyi súlyú, takarmányozásra alkalmas kukoricát átadni és ezenfelül a földmivelésügyi és a közellátásügyi miniszterek által egyetértőleg megállapított árkülönbözetet is megtéríteni. A bejelentések adatait, valamin a kukoricakészletek esetleges felhasználásának jogosságát a földmivelésügyi miniszter hatósági közegek útján ellenőrizteti. A rendelet megszegése kihágást képez és hat hónapig terjedhető elzárással büntetendő. Egyebekben a Budapesti Közlöny 1942. évi március hó 7-i számában megjelent rendelet nyujt bővebb felvilágositást. Polgármester.

MEGHÍVÓ.

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. 1942. évi március hó 24-én délután 4 órakor tartja az 1941-ik üzletévet záró

évi rendes közgyűlését

a vállalat József királyi herceg-utca 1. szám alatti irodahelyiségében, amelyre a t. Részvényeseket ezúttal hívja meg

az Igazgatóság.

Debrecen, 1942 március 14.

Tárgysorozat:

1. Az alapszabályok értelmében közgyülési elnök választása.
2. Elnöki megnyitó.
3. Az 1941. évi mérleg- és eredményszámla beterjesztése.
4. Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság jelentése.
5. Határozathozatal az elért eredményről.
6. A felmentvények megadása.
7. Az Igazgatóság és Felügyelő Bizottság újra választása.
8. Esetleges indítványok.

A közgyülésen csakis az a részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, aki a közgyülési határnap előtt legalább 3 nappal részvényeit az Igazgatóságnál letétbe helyezi, továbbá a közgyülésen csakis azok az esetleges indítványok kerülhetnek letárgyalásra, amelyek az Alapszabályok 9. §-ának 2-ik bekezdése szerint 3 nappal a közgyülés megtartása előtt az Alapszabályok 10. §-ának előirása szerint az Igazgatósághoz benyujtattak.

Mérlegszámla 1941 december 31-én: I. Aktivák: 1. Készpénzkészlet 3.274.46 P. 2. Felszerelés és berendezés 21.678.61 P. Papírraktári készlet 4.893.61 P. 4. Folyószámlák 64.049.11 P. 5. Követelés hírlapelszámolásból 3.928.81 P. 6. Erdélyi nyereménykölcsön kötvények 1000.— P. Veszteség 4.154.72 P. Összesen 102.979.32 P. **II. Passzivák:** 1. Részvénytőke 10.000.— P. 2. Tőketartalék 31.115.83 P. 3. Átmeneti tételek 5.768.21 P. 4. Folyószámlák 56.095.28 P. Összesen 102.979.32 P. Az Igazgatóság. Felülvizsgálta és rendbenlévőnek találta a Felügyelő Bizottság.

Eredményszámla 1941 december 31-én: I. Veszteség: 1. Tisztifizetések és munkabérek 141.437.63 P. 2. Felhasznált anyagok 49.776.91 P. 3. Lakbérek 5.179.92 P. 4. Adók és egyéb közterhek 8.937.34 P. 5. Tisztviselői és munkásjóléti kiadások (OTI, MABI, Családpénztári díjak, nyugdíjak) 16.286.84 P. 6. Üzemi költségek 64.574.04 P. 7. Leirások a) számlákból 581.77 P. b) Felszerelésekből 7.5% = 1.757.72 P. együtt 2.339.49 P. 8. 1940. évi veszteség áthozat 6.561.07 P. Összesen 295.093.24. P. **II. Nyereség:** 1. Bevétel lapeladásból és nyomdaüzemből 290.938.52 P. Veszteség 4.154.72 P. Összesen 295.093.24. P. Az Igazgatóság. Felülvizsgálta és rendbenlévőnek találta a Felügyelő Bizottság.

ZÁLOGHÁZI ÁRVERÉS. A Debreceni Pénzváltóbank- és Zálogkölcsön Rt elzálogosított és 1941 október, november, december hó folyamán lejárt és ki nem váltott tárgyak, 1942 március hó 30-án délután 3 órakor az iparhatóság jelenlétében elárvereztetnek. Ékszerszám 19791—18539-ig. Kézmü: 6805—9307-ig. Debrecen, 1942 március hó 13.

APRÓHIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

2 filléres aprópénz-szükségletét lapunk pénztárában beszerezheti 9—2-ig, 5—6-ig. 1330 vv.

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kocsis gazdasági vidéki homoki gazdaságba április elsejére olyat keresek, akinek családjából még kondást és gulyást alkalmazhatok. Értekezni minden kedden reggel 8—9 óra között a kiadóhivatalban, de más kor nem. 1049 vv.

Borbélysegédet és úri, női fodrászt felveszek. Vad, Kút 34. 319

Fodrászsegéd kisegítőnek vagy állandóra felveszek. Kárpáti, Eötvös 51. 323

Fűszer, csemegés segédet felvesz Volentik, Piac 38. 320

Kifutót felvesz Volentik Piac 38. 321

Úrifodrászsegédet, tanulót fizetéssel felveszek. Ugyanitt búrák eladók. Nagy, Balthazár 14. 324

Vincellért, aki szőlő- és gyümölcsfa kezelésben nagy gyakorlattal bír, konvencióra azonnal felveszek. Szécsi-u. 45. 1936

Kereskedősegédet — ügyes, fiatalt — felvesz az Erdődy büffé, Arany János 1. 318

Kovácssegéd és tanulót felveszek. Honvéd 57. Prém Miklós. 1892

Házmester pincelakásba felvétetik. Egymalom 6. Jelentkezés 10 órától. 1907

Fakihordó és hasogató azonnal felvétetik. — Molnár fatelep, Külsővásártér 18. Ugyanott forrasztólámpa eladó. 1904

Egy erős kenyérkihordó fiút, vagy egy fiatal péksegédet azonnal felveszek. Cegléd 1. Boskovics. 1902

Pincértanulót felvesz Gambrinus étterem. 1852

Alkalmazást nyerhet egy középkorban levő egyén csősznek. Jelentkezhet 15-én délután 2 órától Basahalom 7. 1916

Reggeli takarításra bejárónőt felveszek. Kozmetika, Hangya udvar. 1926

Szerelősegédet állandó munkára keresek azonnali belépésre. Gyenes, Szent Anna 8. 1931

Kocsis, aki már szikvízüzemben volt alkalmazásban, felvétetik. Nyomtató 2. 1928

ALKALMAZÁST keres férfi

Délutáni irodai munkát keres keresztyén érettségizett fiatalember. — Cím a kiadóhivatalban. 1794

ALKALMAZÁST nyer nő

Kézileányt és angol munkás segédleányt felvesz Löbl Vera ruhaszalon, Miklós 27. 297

Papírzacskóragasztó leányok gyakorlattal felvétetnek. Sas 2. Bán Kálmán. 1874

Önállóan dolgozó fodrászleány Hajdúszoboszlóra a fürdő közelében azonnal felvétetik. Érdeklődni lehet 1—3 között Széchenyi 15. em. 1851

Tágas szoba, konyhás lakást, villanyvilágítást és fizetést kap napi párórai házimunkák végzéséért Honvéd 23, ha cserébe udvarra nyíló vagy pinceszobát átad. 1896

Tanulóleány fizetéssel felvétetik az „Erzsók" kalapszalonban, Szent Anna 5. 207

Ügyes kézileány angol munkás jelentkezzék Gelbmannné, Hatvan 6. Földszint. 1921

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejáró vagy bentlakó megbízható mindenes kis családhoz felvétetik. Csapó 16. Festéküzlet. 1865

Bejárónő felvétetik. Jelentkezés Szent Anna 5. Autosyphon üzlet. 1868

Március 15-re perfekt szobaleányt keresek. — Jelentkezés Simonffy-utca 2/a, I. em. 1846

Mindenes szobaleányt március 15-ére felveszek. Cím: Hatvan 6. Házfelügyelő. 1854

Mindenest hosszú bizonyítvánnyal, feltétlenül megbízhatót, azonnal felveszek. Simonffy 7. II. emelet 1. lakás. 325

Egyedülálló idősebb nőt házvezetőnőnek felvesz Simon, Miklós 27. 322

Jobb mindenesleányt hosszú bizonyítvánnyal keresek. Földesné, Simonffy 7. II. em. 1940

Megbízható bejáróleány könyvvel felvétetik kéttagú családhoz fél 12-ig Arany János 54. I. 6. 1899

Bejárónőt felveszek. — József kir. herceg 22. 1909

Bejárónőt azonnal felveszek. Vörösmarty 19. Utcai lakás. 1906

Bejárónő felvétetik. — Kovács Mártonné, Piac 42. 1917

Tanyára 8—12 éves gyermekével háztartási mindenes felvétetik. Nyomtató 22. 1914

Főzéshez és parkettához értő mindenesleány — azonnal felvétetik. — Nemzetőr 4. 1927

Bejárónő délelőttre — azonnal felvétetik. — Magoss György-tér 13. Földszint, első lépcső. 1929

Főzni tudó mindenes bejárónő kis családhoz felvétetik. Kálvin-tér 5. Emelet fölépcső. 1932

Megbízható, főzni tudó bejárónő felvétetik. — Püspöki palota V. kapu földszint 38. Temesvári, biztosító intézet. 1924

AJÁNLAT

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6 30

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 1841 4. 15

Csipkefüggönyöket, valódi klöpli anyagot, 450—300 szélesben, csipkeanyagokat, Rothermere u. 36. keresztépület. 616 4. 29

Kemény és puhafa bútook ízléses kivételben olcsón asztalosnál, Hatvan 39. 1750

Órajavítást vállalok s ócska órákat veszek. Schiffmann, Vendég u. 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Varrógépet veszek, eladok, cserélek, kölcsönzök. Javítást jótállással vállalok. Hívásra jövök. Csapó 101. 286 4. 25

Egyenruhát bizalommal rendeljen Tegdesnél, Kálvin-tér 19. Püspöki palota. 1093 5. 4

Legolcsóbban fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Ócska gramofonlemez kilójáért 1.20—1.40-t fizetek. Két törőttért egy hibátlant adok. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Nagyothallás és fülzúgás praktikus gyógyításáról prospektust küld Németi Mór, Nagyvárad, Bercsényi Miklós 7. 138+

VEGYES

Több szekér trágya eladó, József kir. herceg 42. 327

KERESLET

Amerikai szőlőkénporozó gépet keresek megvételre. Ajánlatot a kiadóhivatal pénztárába kérem leadni. 1641 vv.

Fogaranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban veszek, Fränkl, Piac 56. 17779 4. 15

Aranyat, ezüstöt, briliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3 20

Istállót bérbevennék — közelben, Korom Kálmán, Deák Ferenc 22. 1878

ÉLELMISZER, ITAL

Válogatott fajalma nagyban és kicsinyben 1 pengőtől kapható. Hatvan 41. 1204 4. 4

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben egész nap kapható. Széchenyi 22. 1203 4. 4

Tejgyenge bárány Korom hentesüzletben, — Deák Ferenc 22. kapható. 1877

Ber, újlétai sajáttermésű édeskék rizling, delevár fajboraimat 25 literenként névnapokra olcsón árusítom. Simonffy 59. 1881

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gépíróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

Simai gyors- és gépíróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1555 4. 15

TÁRS

Iparjoggal, közreműködéssel őskeresztény kereskedelmi vállalkozásba betársulna. Jelige: „Agilis munkatárs". 1913

HANGSZER

Bécsben képesített zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Csokonai 17. 825 4. 1

Cimbalom kifogástalan állapotban eladó. Honvédtemető 6. 1278 vv.

Zongora, bécsi gyártmány, rövid, páncélszerkezettel és egy kitűnő cimbalom eladó Balogh, Teleki 9. Délután 3—5 közt. 1894

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők kombinált szobák, konyha berendezések Salamon bútorüzletében, Jó minőség. Előnyös árak. Hunyadi 2. 1106 5. 4

Modern háló, ebédlő konyhaberendezés. — kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 269 3. 25

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kovácsműhely Pocsajban kiadó, jómenetelű, kertes lakással. Érdeklődni Honvédtemető 6. 1278 vv.

Hentes- és mészárosüzlet Eötvös és Maróthy György-u. sarkán bevonulás miatt kiadó. 1536

ÁTADÓ ÜZLET VENDÉGLŐ

Fodrászberendezés, tükrök, asztali felszerelések, falvédők fogassal eladó. Nagy Gábor, Kétmalom tizenhárom. 1939

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Lakást adok takarításért magános nőnek azonnal. Homok 28. 1888

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Két szoba, konyha jómenetelű fa- és szénüzlettel, egész udvarral április 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1922

KIADÓ LAKÁS nagy

Erdő alatt lévő négyszobás összkomfortos, központi fűtéses, adómentes villáriat elcserélném tanyás birtokért, esetleg ráfizetéssel. Cím kiadóban. 1923

LAKÁST KERES

Három-, esetleg négyszobás kertségben lévő komfortos lakást keresek május elsejére. Cím jelentkezik a 17—52-ős telefonszámon. 1047 vv.

Állami alkalmazott gyermektelen házaspár szoba, konyha, spájzos lakást keres azonnalra, vagy április 1-re. Címet kérem a kiadóba „Állami" jeligére. 1855

Komfortos 2 szobás lakást keresek azonnalra vagy április 1-re. 1933

200 pengő jutalmat adok annak, ki 3—5 szobás lakáshoz juttat. Halász József, Werbőczy 14. II. emelet 2. 1885

Keresek mielőbbi beköltözésre, lehetőleg Balogh fatelephez közel, háromszobás összkomfortos lakást. Közvetítőt díjazok. Barabás, Külsővásártér 14. Telefon 27-08. 1911

LAKÁSCSERE

Kétszobás minden kényelemmel ellátott komfortos kerti lakásomat elcserélném 3 vagy 4 szobás hasonló kerti lakással. Cím a kiadóban Telefon 27-89. 1048 vv.

BÚTOROZOTT SZOBA

Joghallgató lakótársat keres teljes ellátással 15-re vagy 1-re. Péterfia 56. 1886

Központban bútorozott szoba kiadó. Piac 30. Hátulsó emelet. 1920

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Arany János 17. Harmadik lépcső. 1930

ELVESZETT

Csütörtökön este fél 7 óra körül Nagytemplomtól hadtestparancsnokságig egy kulcscsomó 10 lapos kulccsal elveszett. Kérem a megtalálót adja be e lap kiadóhivatalába, — jutalomban részesül. 1935

Egy fél fejelt cipőfelsőrész Pacsirta-utcától Bíró-utcáig elveszett. Becsületes megtalálót kérjük Bíró-utca 13. szám alá eljuttatni. 1895

Elveszett egy fél barna bőrkezes férfi kesztyű. Megtaláló jutalmazva Rothermere 45. 1918

INGÓSÁG ELADÁS

Homocord táskagramofon kifogástalan állapotban lemezekkel eladó. Cím a kiadóban. 1941

Egy jókarban levő mély krémszínű gyermekkocsi és egy használt sportkocsi eladó. Wesselényi 11. 1900

Gyermekkocsi, sötétkék, mély, jó állapotban eladó. Cím a kiadóban. 1941

Eladó új ikerablak, 2500 ócska tégla, padlódeszka, 5 darab gerenda. Lázár 20. 1887

GAZD. ESZKÖZÖK

Ekék boronák, lókapák, mériegek, alkatrészek nagy választékban. Szécsi, Hatvan 61. 1105 5. 4

Kocsi eladó, Kölber Sandlaufer téli-nyárira alakítható. Kazinczy 8. 1897

ELADÓ HÁZ

Tíz lakással eladó jövedelmező bérház. Ruyter 44. Érdeklődni Kinizsi 75. 591 3. 31

Csapó-u. 100. sz. nagy üzletház eladó. Értekezni tulajdonosnővel. 1804

5 szobás összkomfortos családi villa gyümölcsössel, garageval eladó. Cím a kiadóban. 1872

Ház eladó üzlettel 15.000 pengő, évi jövedelme 1200 pengő. Rákóczi piac közelében. Pataky, Péterfia 53. 1938

Egyemeletes bérház város belterületén, 300 négyszögöl villatelek Széchenyi-utca legelején eladó. Friedmann ügyvéd. Rákosi Jenő 5. 1934

Eladó sütőde, 4 kemencés, piacrészen. Értekezni Ujkert, Jerikó 57. 1905

Központban jövedelmező ház, emeletes, gyárüzemnek is alkalmas, eladó. Dr Erdős Imre ügyvédnél értekezhető. 1627

ELADÓ HÁZHELY

Kertészkedésre alkalmas Köntösgáti sor 1. sz. 7. sz. telkek egészben épülettel vagy megosztva eladók. Értekezni Kossuth u. 54. 1422

ELADÓ FÖLD

Föld eladó, tanyás, Halápon 18 holdas és 16 holdas, fekete és barnatalajú, 1600 pengőt kérünk, Nagycserén 15 holdas tanyás, van több is, eladó, Péterfia 53. 1938

Haláp 76. számú tanyás föld, 15 hold, eladó. Értekezni lehet Szegényházsor 2 Vasöntőde. 1811

ELADÓ ÁLLATOK

Vérvizsgált, fajtiszta bronzpulyka tenyészkakasok darabja 26 P. Tenyésztojás darabja 1 pengőért előjegyeztethető Saád Gyuláné államilag ellenőrzött bronzpulyka tenyészetében, Aradványpuszta, Szabolcs megye. 1756

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY